Ang Libro ni Job

Ang Matarong nga Kinabuhi ni Job

1 Adunay usa ka tawo nga ginganlag Job, nga nagpuyo sa yuta sa Uz. Matarong ug walay ikas-away sa iyang kinabuhi. Nagtahod siya sa Dios ug naglikay sa paghimo ug daotan.
2 Aduna siyay pito ka anak nga lalaki ug tulo ka anak nga babaye.
3 Aduna siyay 7,000 ka mga karnero, 3,000 ka mga kamelyo, 500 ka parisan nga mga baka, ug 500 ka mga bayeng asno. Aduna usab siyay daghang mga sulugoon. Siya ang pinakaadunahan sa tanang mga tawo dapit sa sidlakan.
4 Nabatasan na sa iyang mga anak nga lalaki nga magpuli-puli sila ug pakombira sa ilang matag pinuy-anan ug patambongon nila ang ilang tulo ka mga igsoong babaye.
5 Sa matag human sa kombira, maghalad gayod si Job aron mahinloan ang iyang mga anak. Sayo pa siyang mobangon ug maghalad sa mga halad nga sinunog alang sa tagsa-tagsa niya ka mga anak kay naghuna-huna siya nga basig nakasala ang iyang mga anak ug nakasulti ug daotan batok sa Dios. Mao kini kanunay ang gihimo ni Job.

Ang Unang Pagsulay kang Job

6 Usa ka adlaw, nagtigom ang mga anghel* sa
presensya sa GINOO, ug nikuyog kanila si Satanas.
7 Miingon ang GINOO kang Satanas, "Asa ka
gikan?" Mitubag si Satanas sa GINOO, "Naglibot-
libot ako sa kalibotan."
8 Miingon ang GINOO kaniya, "Nakamatikod ka
ba sa akong alagad nga si Job? Walay sama kaniya
sa kalibotan. Matarong siya ug walay ikasaway
sa iyang kinabuhi. Nagtahod siya kanako ug
naglikay sa paghimo ug daotan."
9 Mitubag si Satanas, "Gitahod ka lang ni Job tun-
god kay gipanalanginan mo man siya.
10 Gipanalipdan mo siya ug ang iyang pani-
malay, apil ang tanan niyang kabtangan. Gi-
panalanginan mo ang tanan niyang gibuhat, busa
midaghan ang iyang kahayopan sa tibuok kayu-
taan.
11 Apan kuhaa gani ang tanang anaa kaniya ug
sigurado gayod nga tunglohon ka niya."
12 Miingon ang GINOO kang Satanas, "Sige,
kuhaa ang tanan nga anaa kaniya, apan ayaw
siyag hilabti."
Busa mibiya si Satanas sa presensya sa GINOO.
13 Usa ka adlaw, samtang nagkombira ang mga
anak ni Job sa balay sa ilang kamagulangang ig-
soon,
14 adunay miabot nga usa ka tawo ngadto kang
Job ug nagbalita, "Samtang nagdaro kami gamit
ang imong mga baka ug nagsab-sab ang imong mga
asno duol kanamo,
15 kalit lang kaming gisulong sa mga Sabean-
hon. Gipangkuha nila ang mga kahayopan, ug

---

* **1:6** *mga anghel*: sa literal, *mga anak sa Dios.*

gipamatay ang imong mga sulugoon. Ako ra gayoy
nakaikyas aron sa pagsugilon kanimo."
16 Samtang nagsulti pa ang maong tawo, adunay
laing tawo nga miabot ug nagbalita, "Naigo sa
kilat ang imong mga karnero ug ang mga mag-
balantay niini. Ako ra gayoy nakaikyas aron sa
pagsugilon kanimo."
17 Samtang nagsulti pa ang maong tawo, adunay
lain na usab nga miabot ug nagbalita, "Gisulong
kami sa tulo ka grupo sa mga Kaldeanhon. Gipan-
guha nila ang imong mga kamelyo ug gipamatay
ang akong kaubang mga sulugoon. Ako ra gayoy
nakaikyas aron sa pagsugilon kanimo."
18 Samtang nagsulti pa ang maong tawo, adunay
lain na usab nga miabot ug nagbalita, "Samtang
nagkombira ang imong mga anak didto sa balay sa
ilang kamagulangan nga igsoon,
19 kalit lang nga mihapak ang makusog nga
hangin gikan sa disyerto, ug nabungkag ang
tibuok balay. Nalumpagan ang imong mga anak
ug nangamatay sila. Ako ra gayoy nakaikyas aron
sa pagsugilon kanimo."
20 Pagkadungog niadto ni Job, mitindog siya ug
gigisi niya ang iyang bisti. Unya gikiskisan niya
ang iyang ulo ug mihapa sa yuta sa pagsimba sa
GINOO.
21 Miingon siya,
"Natawo ako nga walay dala
ug mamatay usab ako nga walay dala.
Ang GINOO ang naghatag sa tanan nga anaa kanako,
ug siya usab ang nagbawi. Dayegon ang ngalan sa GINOO!"

22 Luyo niining tanan, wala makasala si Job ug
wala niya basola ang Dios.

2

Ang Ikaduhang Pagsulay kang Job

1 Usa ka adlaw, nagtigom na usab ang mga
anghel* sa presensya sa GINOO, ug nikuyog gi-
hapon kanila si Satanas.
2 Miingon ang GINOO kang Satanas, "Asa ka
gikan?"

Mitubag si Satanas sa GINOO, "Naglibot-libot ako
sa kalibotan."
3 Miingon ang GINOO kaniya, "Nakamatikod ka
ba sa akong alagad nga si Job? Walay sama kaniya
sa kalibotan. Matarong siya ug walay ikasaway
sa iyang kinabuhi. Nagtahod siya kanako ug
naglikay sa paghimo ug daotan. Ug nagpabilin gi-
hapon siyang matinumanon kanako bisag gidani
mo ako sa paglaglag kaniya sa walay hinungdan."
4 Mitubag si Satanas, "Dawaton sa tawo nga
mawala ang tanan kaniya basta buhi lang siya.
5 Apan siya gani mismo ang sakita ug sigurado
gayod nga tunglohon ka niya."
6 Miingon ang GINOO kang Satanas, "Sige,
buhata ang gusto mong buhaton kaniya, apan
ayaw lang siyag patya."
7 Busa mibiya si Satanas sa presensya sa GINOO
ug gisakit niya si Job pinaagi sa mga hubag-hubag
nga nanubo diha sa iyang lapa-lapa hangtod sa
iyang ulo.

---

* **2:1** *mga anghel*: sa literal, *mga anak sa Dios.*

8 Nagkuha si Job ug tipak sa buak nga kolon
ug gikagis sa iyang mga hubag-hubag samtang
naglingkod siya sa abo.
9 Giingnan siya sa iyang asawa, “Magpabilin ka
pa ba gihapon nga matinumanon diha sa Dios?
Tungloha siya aron mamatay ka na!”
10 Mitubag si Job, “Walay pulos ang imong gipan-
ulti. Ang maayo lang ba diay ang atong dawaton
gikan sa Dios, ug dili ang daotan?”
Bisan sa nahitabo kaniya, wala makasala si Job
pinaagi sa pagsultig daotan.

Ang Tulo ka Higala ni Job

11 Adunay tulo ka higala si Job nga sila si Elifaz
nga taga-Teman, si Bildad nga taga-Shua, ug si Zofar
nga taga-Naamat. Sa dihang nabalitaan nila ang
kalisdanan nga midangat kang Job, nagkasabot
sila nga adtoan siya aron duyogan sa iyang ka-
subo ug lipayon.
12 Layo pa sila, nakita na nila si Job, ug halos
wala nila kini mailhi. Nanghilak sila ug kusog
ug gigisi nila ang ilang mga bisti ug gibutangan
ug abog ang ilang mga ulo sa pagpakita sa ilang
pagsubo.
13 Unya nanglingkod sila sa yuta uban kang Job
sulod sa pito ka adlaw ug pito ka gabii. Wala gayoy
bisan usa kanila ang nakigsulti kaniya tungod kay
nakita nila kon unsa kadako ang iyang pag-antos.

3

Misulti si Job

1 Kadugayan, misulti si Job ug gipanghimaraot
niya ang adlaw sa iyang natawhan.

2 Miingon siya,
3 “Gipanghimaraot ko ang adlaw sa akong natawhan.
4 Mingitngit na lang unta kadtong adlawa
ug wala na lang unta pasidlaki sa adlaw.
Wala na lang unta kadto hinumdomi sa Dios nga anaa sa langit.
5 Natabonan na lang unta kini sa kangitngit o sa bagang mga dag-om,
ug giputos na lang unta sa kangitngit ang iyang kahayag.
6 Labihan kangitngit na lang unta kadtong gabhiona,
ug gipapas na lang unta kadto sa kalendaryo.
7 Wala na lang unta ako ipakatawo niadtong gabhiona,
ug wala untay nagmaya niadto nga higayon.
8 Hinaut nga panghimaraoton kadtong gabhiona sa mga tigpanghimaraot
nga makabalong mopukaw sa Leviatan.*
9 Wala na lang unta mosubang ang kabugwason† niadtong adlawa,
ug wala na unta mobuntag.
10 Gipanghimaraot ko kadtong adlawa kay wala pugngi niini ang akong pagkahimugso
aron dili ko na unta masinati kini nga mga kalisdanan.

11 “Nganong wala na man lang ako mamatay

* **3:8** *Leviatan*: ang mangtas sa dagat sumala sa karaang mga istorya sa mga Canaanhon. Rahab ang ngalan niini sumala sa mga karaang istorya sa mga taga-Babilonia. † **3:9** *kabugwason*: sa English, “morning star”.

diha sa tiyan sa akong inahan?
12 Nganong gikugos ug gipasuso pa man ako sa akong inahan?
13 Kon namatay na lang unta ako kaniadto,
malinawon na unta ako karon nga natulog ug nagpahulay
14 uban sa mga hari ug mga pangulo sa kalibotan nga nagpatindog
ug mga palasyo nga karon guba na.
15 Nagpahulay na unta ako uban sa mga tigdumala
nga ang mga balay puno sa bulawan ug plata.
16 Maayo pa unta ug nahisama ako sa mga bata
nga namatay sa ilang pagkahimugso
ug gilubong, nga wala na makakita ug kahayag.
17 Didto sa dapit sa mga patay,
ang mga daotan wala na maghimog daotan,
ug ang mga gikapoy nakapahulay na.
18 Ug didto, ang mga binihag nagpahayahay na;
dili na nila madungog ang singgit sa mga tawo
nga mipugos kanila sa pagtrabaho.
19 Ang tanang klasi sa tawo atua didto, dungganon man o dili.
Ug ang mga ulipon gawasnon na gikan sa ilang mga agalon.

20 “Nganong gitugotan pa man nga mabuhi
ang tawong nag-antos ug nagsubo?
21 Nangandoy silang mamatay, apan dili sila mamatay.
Nangita sila sa kamatayon labaw pa sa ilang pagpangita sa bahanding tinago.

22 Ikalipay nila sa hilabihan kon patay na sila ug
malubong na.
23 Nganong gitugotan man nga mabuhi ang tawo
nga wala mahibalo unsay iyang dangatan?
Pagbuot sa Dios nga dili mahibaloan
sa tawo ang iyang umaabot.
24 Dili ako makakaon tungod sa labihang kasubo,
ug daw dili na matapos ang akong pag-agulo.
25 Nahitabo kanako ang akong gikahadlokan.
26 Wala akoy kalinaw ug dili ako mahimutang.
Dili ako makapahulay ug dili mawala ang kasol.”

4

Misulti si Elifaz

1 Unya mitubag si Elifaz nga taga-Teman,
2 “Masuko ka ba kon mosulti ako?
Dili mahimo nga magpakahilom lang ako.
3 Daghan ang mga tawo
nga imong gitudloan kaniadto nga mosalig sa Dios.
Gipalig-on mo kadtong mga nagmaluya.
4 Ang imong mga pulong nakapalig-on niadtong napandol
ug nawad-ag paglaom.
5 Apan karon nga ikaw nay nag-antos,
naglagot ka ug nawad-ag kadasig.
6 Dili ba nga kon adunay pagtahod ka sa Dios
ug matarong ang imong kinabuhi,
adunay pagsalig ka ug paglaom?

7 “Huna-hunaa ra gud. Aduna bay tawong matarong

o walay sala nga nalaglag?
8 Sumala sa akong naobserbahan,
ang magtanom ug daotan, ug magsabwag, ug kasamok,
kadaotan ug kasamok usab ang anihon.
9 Mangalaglag sila sa usa lang ka paghuyop sa Dios.
Sa iyang kasuko, mangapukan sila.
10 Bisan sama pa sila sa kusgan ug mabangis nga liyon,
pangpungilon gihapon sa Dios ang ilang mga ngipon.
11 Mahisama sila sa mga liyon nga nangamatay tungod
kay walay matukob,
ug ang ilang mga anak magkatibulaag.

12 “Adunay gisugilon kanako sa tago.
Gihunghong kini kanako
13 pinaagi sa usa ka damgo niadtong gabhiona
samtang nahinanok pag-ayo ang mga tawo.
14 Nahadlok ako ug nangurog
ang tibuok kong kalawasan.
15 Adunay espiritu nga milabay* sa akong nawong
ug nanindog ang akong mga balhibo.
16 Mihunong kini ug daw nagtindog, apan dili ko maklaro.
Unya nadungog ko ang hinay nga tingog nga miingon,
17 ‘Aduna bay tawong matarong atubangan sa Dios?

---

* **4:15** *espiritu nga milabay*: o *mihuyop ang hangin.*

Aduna bay tawong hinlo atubangan sa iyang
Magbubuhat?
18 Kon dili makasalig ang Dios sa mga anghel
nga iyang mga alagad,
ug makakita pa siya ug sayop diha kanila,
19 unsa pa kaha ang mga tawo nga hinimo lang
gikan sa yuta,
ug sama ra kasayon dugmokon sama sa in-
sekto!
20 Buhi sila sa buntag, apan pagkagabii patay na.
Dili na sila makita hangtod sa kahangtoran.
21 Nahisama sila sa nalumpag nga mga tolda.
Namatay sila nga kulang ug kaalam.'

5

1 "Job, bisag mangayo ka pa ug tabang,
walay motabang kanimo.
Bisan ang mga anghel* dili motabang kanimo.
2 Ang kasuko ug kasina mopatay
sa tawong buang-buang ug walay kaalam.
3 Sa akong naobserbahan, ang tawong buang-
buang
mahimong mouswag sa iyang panginabuhi,
apan sa kalit lang tunglohon sa Dios ang iyang
panimalay.
4 Walay kapaingnan ang iyang mga anak,
ug walay makatabang kanila.†
Wala usab molaban kanila sa korte.
5 Ang iyang mga abot,

---

* **5:1** *mga anghel:* sa literal, *mga balaan.* † **5:4** *walay makatabang kanila:* o *dili makalingkawas sa katalagman.*

bisan pa ang mga bunga niadtong nanurok lang
taliwala sa tunokong mga tanom,
kuhaon sa mga tawong gutom.
Ug ang iyang bahandi kuhaon sa mga tawong hakog.
6 Ang kalisod ug kaguol
wala nagtubo sa yuta.
7 Ang tawo mao ang nagdala
ug kalisod sa iyang kaugalingon,
sama sa aligato nga molupad gayod pataas.

8 “Kon ako pay anaa sa imong dapit, modangop ako sa Dios
ug itugyan ko kaniya ang akong kahimtang.
9 Kay naghimo siyag katingalahang mga butang
ug mga milagro nga dili matugkad ug dili maihap.
10 Gipaulanan niya ang kalibotan
ug gipatubigan ang kaumahan.
11 Gipataas niya ang nagpaubos,
ug gitabangan ang nag-antos.
12 Gub-on niya ang mga plano sa mga tawong limbongan,
aron dili sila magmalampuson.
13 Gibitik niya ang mga maalamon sa ilang pagkalimbongan,
ug gisumpo niya ang mga plano sa mga limbongan.
14 Mangitngitan sila bisag adlawng dako,
ug magpangapkap sila bisag udtong tutok.
15 Giluwas sa Dios ang mga kabos gikan sa kamatayon

ug gikan sa mga tawong gamhanan
nga nangdaog-daog kanila.
16 Busa adunay paglaom ang mga kabos,
apan ang mga daotan santaon sa Dios.

17 “Bulahan ang tawo nga gitul-id sa Dios ang iyang pamatasan.
Busa ayaw ikasakit ang pagdisiplina
sa Makagagahom nga Dios kanimo.
18 Kay ang iyang gisamdan, iya usab nga tambalan;
ang iyang gisakit, iya usab nga hupayon.
19 Sa kanunay luwason niya ikaw
gikan sa kalamidad ug katalagman.
20 Luwason niya ikaw gikan sa kamatayon
sa panahon sa kagutom o sa gira.
21 Panalipdan niya ikaw sa pagpangdaot kanimo sa uban,
ug wala kay kahadlokan kon moabot ang katalagman.
22 Kataw-an mo lang ang katalagman ug kagutom,
ug dili ka mahadlok sa mabangis nga mga mananap,
23 kay dili na kini manghilabot kanimo.
Ug dili ka na maglisod magtanom sa imong batoon nga uma.
24 Makasiguro ka nga maayo ang kahimtang
sa imong panimalay,
ug walay mawala sa imong kahayopan.
25 Modaghan ang imong kaliwat
sama kadaghan sa sagbot sa yuta.
26 Taas ang imong kinabuhi, ug dili ka mamatay
sa dili pa hustong panahon.

27 “Sumala sa among pagtuki, tinuod gayod kining tanan.
Busa pamatia kini ug i-aplikar sa imong kinabuhi.”

6

Mitubag si Job

1 Unya mitubag si Job,
2 “Kon matimbang lang ang akong
mga pag-antos ug mga kalisod,
3 mas bug-at pa kini kaysa balas sa kadagatan.
Mao kana nga nakasulti ako sa mga pulong
nga wala ko huna-hunaa pag-ayo.
4 Kay daw sa gipana ako sa Makagagahom nga Dios sa makahilo nga pana,*
ug ang hilo niini mikuyanap sa tibuok kong kalawasan.
Ang makahahadlok nga mga pana sa Dios gipuntirya dinhi kanako.
5 Wala ba akoy katungod sa pagreklamo? Bisan gani ang asno
ug baka nag-inga† kon walay sagbot o kumpay.
6 Ang tawo man gani moreklamo kon walay asin ang iyang pagkaon,
ilabina kon magkaon siyag puti sa itlog.
7 Bisan ako, dili ganahan nga mokaon niana.

8 “Unta ihatag na lang sa Dios ang akong gipangayo.
Unta maangkon ko ang akong gipangandoy.

---

* **6:4** *makahilo nga pana*: ang tumoy sa pana gituslob sa hilo aron makapatay dayon. † **6:5** *nag-inga*: o *nagangihi.*

9 Nangandoy ako nga unta patyon na ako sa Dios.
10 Ug kon itugot kini, malipayon gihapon ako,
kay luyo sa akong mga pag-antos wala ko gayod isalikway
ang mga pulong sa Balaan nga Dios.

11 "Nawad-an na akog kusog nga molaom pa.
Unsa pa may akong laoman nga wala na man akoy
kawilihan pa niining kinabuhia?
12 Lig-on ba ako sama sa bato? Bronsi ba ang akong lawas?
13 Dili. Wala akoy kusog sa pagtabang sa akong kaugalingon.
Wala na akoy kahigayonan nga magmadaogon pa.

14 "Isip mga higala, unta makigduyog kamo kanako
sa akong pag-antos bisan sa inyong tan-aw gisalikway ko
ang Makagagahom nga Dios.
15 Apan kamo nga giisip ko nga mga igsoon dili masaligan;
sama kamo sa sapa-sapa sa lugut nga mobaha
16 sa panahon nga matunaw na ang ice‡ ug snow,
17 ug mohubas sa panahon sa ting-init.
18 Mohapit ang mga biyahedor sa lugut aron moinom,
apan walay tubig didto.
Busa mangamatay sila inig-abot nila sa disyerto.

‡ **6:16** *ice*: sa uban nga Binisaya, *yelo.*

19 Malaomon kaayo ang mga negosyanteng biyahedor nga taga-Tema
ug taga-Sheba nga makainom sila sa sapa-sapa,
20 apan mapakyas sila. Abi nilag adunay tubig didto,
apan pag-abot nila wala diay.
21 Oo, sama kamo sa sapa-sapa.
Wala kamoy ikatabang kanako.
Nahadlok kamo sa dihang nakita ninyo
ang akong makalilisang nga kahimtang.
22 Apan ngano? Nangayo ba ako kaninyo ug gasa?
Mihangyo ba ako nga gamiton ninyo
ang inyong bahandi sa pagtabang kanako,
23 o sa pagluwas kanako gikan sa mabangis
nga mga kaaway? Wala!

24 "Ang gihangyo ko lang mao nga tudloan ninyo ako
ug mohilom na ako.
Sultihi ninyo ako, kon diin ako masayop.
25 Walay sapayan kon sakit ang inyong isulti
basta tinuod lang.
Apan ang inyong gipasangil kanako dili tinuod,
ug dili ninyo mapamatud-an.
26 Gusto ninyong tul-iron ang akong gipanulti,
kay alang kaninyo walay pulos ang gipanulti
sa sama kanakong desperado.
27 Ngano, matarong ba kamo? Makigripa man gani kamo
alang sa usa ka ilo nga mahimong ulipon,
ug ibaligya man gani ninyo ang inyong higala!

28 “Tan-awa ninyo ako!
Mamakak ba ako kaninyo?
29 Undangi na ninyo ang inyong pagpasangil kanako,
kay wala akoy sala.
30 Bakakon ba ako? Dili ba diay ako kahibalo
kon unsay maayo ug daotan?

7

1 “Ang kinabuhi sa tawo dinhi sa kalibotan labihan kakapoy,
sama kakapoy sa adlaw-adlaw nga trabaho
sa usa ka trabahante,
2 o sa ulipon nga naghandom nga mohapon na
aron makapahulay na siya,
o sa trabahante nga nagpaabot nga masweldohan.
3 Ingon usab niana ang akong kahimtang.
Pila na ka bulan akong nag-antos nga wala man lay kapuslanan.
Bisan sa kagabhion nag-antos ako.
4 Sa paghigda ko moingon ako, ‘Kanus-a pa kaha mobuntag?’
Apan hinay modagan ang oras,
ug mag-alindasay ako hangtod sa kadlawon.
5 Puno sa ulod ug kugang ang akong lawas.
Nangbuto ang akong mga hubag-hubag ug nagnana.

Nanawag si Job sa Dios

6 “Nanglabay ang mga adlaw sa akong kinabuhi
nga wala nay paglaom.
Nanglabay kini nga mas paspas pa

kaysa lansadera* sa maghahabol.
7 Hinumdomi, O Dios, nga ang akong kinabuhi
sama lang sa hangin,
ug dili na ako makasinati pa ug kalipay.
8 Makita mo pa ako karon apan sa kaulahian
dili na.
Kon mangita ka kanako, dili mo na ako
makita.
9 Maingon nga ang dag-om mahanaw,
ang nangamatay dili na mobalik pa.
10 Dili na siya mopauli sa iyang balay,
ug malimtan na siya sa mga nakaila kaniya.

11 “Busa dili mahimo nga mohilom lang ako;
labihan kabug-at sa akong gibati.
Isulti ko ang kalain sa akong buot.
12 Nganong gibantayan mo man gayod ako,
O Dios? Bangis ba ako nga mananap sa dagat?
13 Kon mohigda ako aron mahupay
ang akong kasakit,
14 hadlokon mo ako pinaagi sa mga damgo
ug mga panan-awon.
15 Mas maayo pa tuk-on na lang ako
ug mamatay kaysa mabuhi niining akong
lawas.
16 Naglagot ako sa akong kinabuhi.
Dili na ako gustong mabuhi pa.
Pasagdi na lang ako,
kay wala nay pulos ang akong kinabuhi.

17 “Unsa ba gayod ang tawo nga imo man nga
gikabalak-an

---

* **7:6** *lansadera*: ginagamit kini sa tighimo ug panapton.

ug gihatagag dakong pagtagad?
18 Gisusi mo siya matag adlaw,
ug gisulayan sa tanang panahon.
19 Nganong dili mo na man lang ako pasagdan
bisag makadiyot?
20 Nakasala ba ako?
Unsa ang sala nga nahimo ko kanimo,
O Magbalantay sa tawo?
Nganong gipuntirya mo man gayod ako?
Bug-at ba ako nga palas-anon alang kanimo?
21 Kon nakasala man gayod ako,
nganong dili mo na man lang ako pasayloon?
Sa dili madugay mamatay na ako,
ug bisan pangitaon mo ako,
dili mo na ako makita pa."

8

Ang Tubag ni Bildad

1 Unya mitubag si Bildad nga taga-Shua,
2 "Kanus-a ka pa ba moundang nianang imong gipanulti?
Pagkasaba nimo ug walay pulos ang imong gipamulong!
3 Tuison ba diay sa Makagagahom nga Dios ang hustisya ug katarong?
4 Nakasala ang imong mga anak sa Dios,
busa angay lang nga iya silang silotan.
5 Apan kon modangop ka sa Makagagahom nga Dios ug magpakiluoy kaniya,
6 ug magkinabuhi nga hinlo ug matarong,
bisan karon dayon tabangan ka niya ug iyang ibalik
ang imong maayong kahimtang.

7 Ug ang bahandi nga ihatag kanimo sa umaabot
mas daghan pa kaysa imong nadawatan kaniadto.

8 “Pangutan-a ra gud ang unang mga henerasyon.
Susiha kon unsay nakat-onan* sa ilang mga katigulangan.
9 Kay bata pa kita niining kinabuhia ug diyutay pa lang ug nahibaloan.
Lumalabay lang kita niining kalibotana
sama sa landong nga dili magdugay.
10 Pamatia sila, kay tudloan ka nila sa ilang nahibaloan.

11 “Ang tanom nga nagtubo diha sa tubig dili mabuhi kon walay tubig.
12 Mamatay kini dayon samtang nagtubo pa lang
ug dili pa angay nga putlon.
13 Sama usab niana ang dangatan sa tanang mga tawo nga nalimot sa Dios.
Walay paglaom ang tawo nga dili diosnon.
14 Ang tanan nga iyang gisaligan huyang sama sa balay sa lawa-lawa.
15 Kon mosandig siya niini, mangabugto dayon;
mokapyot siya apan mangatangtang kini.
16 Kon tan-awon murag maayo ang iyang kahimtang,
sama sa tanom nga nabuboan pag-ayo ug nasidlakan sa adlaw.
Milabong kini sa tamnanan
17 ug nanggamot pag-ayo sa kabatoan.

* **8:8** *nakat-onan*: o *nadiskobrehan*; o *nasinati.*

18 Apan kon maibot kini, wala nay manumbaling niini.
19 Mao na kanay kataposan sa iyang kinabuhi,
ug adunay mopuli nga tanom sa yuta nga iyang gituboan.

20 “Sa pagkatinuod, dili isalikway sa Dios
ang tawong nagkinabuhi sa paagi nga walay ikasaway,
ug dili usab siya motabang sa tawong daotan.
21 Pakataw-on ka niya pag-usab, ug pasinggiton sa kalipay.
22 Pakaulawan niya ang imong daotang mga kaaway,
ug laglagon ang ilang mga panimalay.”

9

Mitubag si Job

1 Unya mitubag si Job,
2 “Oo, tinuod kanang giingon mo.
Apan unsaon sa tawo pagpamatuod
nga inosente siya atubangan sa Dios?
3 Bisan lalison pa niya sa hukmanan ang Dios,
wala siyay mahimo,
kay dili niya matubag ang bisan usa lang sa libo ka mga pangutana.
4 Maalam ug gamhanan gayod ang Dios.
Kinsa bay mibatok kaniya nga nagmadaogon?

5 “Sa walay pagpasidaan, tay-ogon niya ang mga bukid
ug mangatiphag kini sa iyang kasuko.

6 Palinogon niya ang yuta gikan sa pundasyon niini.
7 Sa iyang pagmando,
dili mosidlak ang adlaw ug ang mga bitoon.
8 Siya lamang ang makabuklad sa kalangitan,
ug siya lamang ang makapahunong sa balod.
9 Siya ang nagmugna sa mga grupo sa mga bitoon nga gitawag
Oso, Orion, Pleyades, ug sa mga bitoon sa habagatan.
10 Naghimo siyag katingalahang mga butang
ug mga milagro nga dili matugkad ug dili maihap.
11 Kon labyan ako niya, dili ko siya makita ug mamatikdan.
12 Kon aduna siyay gustong kuhaon, walay makapugong kaniya.
Kinsa bay makareklamo sa iyang ginahimo?
13 Dili pugngan sa Dios ang iyang kasuko.
Bisan ang mga katabang sa dragon nga si Rahab
moluhod sa kahadlok kaniya.

14 "Busa unsaon ko pagpanubag sa Dios?
15 Bisan pag dili ako sad-an,
dili ako makapangatarongan.
Ang mahimo ko lang mao ang pagpakiluoy
sa Dios nga akong Maghuhukom.
16 Bisan pag hangyoon ko siya nga mag-atubangay kami
ug mosugot siya,
dili gihapon niya ako pamation.

17 Kay gipaantos niya ako nga daw sa gihapak ug bagyo,
ug gipasamot niya ang akong mga kasakit
sa walay hinungdan.
18 Halos dili na niya ako paginhawaon sa labihan
nga kasakit nga gipaantos niya kanako.
19 Kon sa pakusganay lang, kusgan gayod siya!
Ug kon sa akusahay, kinsay makaakusar kaniya?
20 Bisan pag dili ako sad-an, hukman gihapon ako
ug silotan tungod sa akong gipanulti sa pag-panalipod
sa akong kaugalingon.

21 "Bisag walay ikasaway sa akong kinabuhi,
wala kini bali kanako. Naglagot ako sa akong kinabuhi.
22 Kay mao ra man gihapon; sama ra nga laglagon sa Dios
ang matarong ug ang daotan.
23 Magkatawa ra siya kon kalit mamatay
sa katalagman ang matarong.
24 Gitugyan niya ang kalibotan ngadto
sa mga daotan.
Gibutaan niya ang mata sa mga maghuhukom.
Kon dili siya ang naghimo niini, nan, kinsa pa man?

25 "Paspas nga nanglabay ang mga adlaw sa akong kinabuhi;
mas paspas pa kaysa magdadagan.
Nanglabay kini nga wala gayoy kalipay.
26 Sama kapaspas sa tulin nga sakayan

o sa pagsakdap sa agila.
27 Bisan pag dili na ako moreklamo
ug undangan ko na ang pagsubo,
ug mopahiyom na lang,
28 mahadlok gihapon ako sa mga pag-antos
nga moabot kanako.
Kay nasayod ako nga dili niya ako isipon nga dili sad-an.
29 Unsa pa may kapuslanan sa pagpaninguha ko
nga depensahan ang akong kaugalingon,
sanglit ginaisip niya ako karon nga sad-an?
30 Bisan pag sabonan ko ang akong tibuok lawas
aron mahimo akong hinlo,
31 ituslob niya gihapon ako sa lapokon nga bangag,
aron bisan ang akong bisti ngil-aran kanako.

32 “Ang Dios dili tawo sama kanako,
busa dili ako makalalis kaniya
ug makaakusar kaniya sa hukmanan.
33 Unta adunay magpatunga kanamo
sa paghusay kanamong duha,
34 ug mapaundang niya ang paglatos sa Dios kanako,
aron dili na ako mahadlok.
35 Unya makasulti na ako kaniya nga walay kahadlok.
Apan sa pagkakaron, dili ko pa kini mahimo.

10

1 “Naglagot ko sa akong kinabuhi,
busa isulti ko bisan unsay gusto kong isulti.
Isulti ko ang kalain sa akong buot.

2 Mao kini ang isulti ko sa Dios:
‘Ayaw ako hukmi nga daotan ako,
kondili pahibaloa ako kon unsay sumbong mo batok kanako.
3 Nalipay ka ba sa pagpaantos kanako?
Nganong gisalikway mo ako nga imong binuhat,
ug gipaboran mo ang plano sa mga daotan?
4 Ang pagtan-aw mo ba
sama sa pagtan-aw sa tawo?
5 Sama lang ba kamubo
ang imong kinabuhi sa tawo?
6 Nganong nagdali ka
gayod sa pagpangitag sayop kanako?
7 Nahibaloan mo nga wala akoy sala,
apan kinsay makadepensa kanako diha kanimo?

8 “ ‘Ikaw ang naghulma ug naghimo kanako,
unya karon laglagon mo lang ako?
9 Hinumdomi nga gihulma mo ako gikan sa yuta,
unya karon ibalik mo na ako sa yuta?
10 Ikaw ang naghulma kanako sa tiyan sa akong inahan.
Gihulma mo ako nga daw gahulma ka
ug keso gikan sa gatas.
11 Gihulma mo ang akong kabukogan ug mga kaugatan
ug giputos sa unod ug panit.
12 Gihatagan mo akog kinabuhi ug gipakitaag kaayo,
ug gitipigan mo ang akong kinabuhi.

13 “ ‘Apan karon nahibaloan ko

nga ang tinuod mong plano kanako
14 mao nga bantayan mo kon makasala ako,
ug unya dili mo ako pasayloon.
15 Nakasala man ako o wala, makaluluoy gihapon ako.
Kay naulawan ako pag-ayo ug nag-antos sa hilabihan.
16 Naningkamot ako sa pagbangon,
apan naniid ka sama sa liyon aron paglaglag kanako.
Gipakita mo ang imong gahom batok kanako.
17 Walay hunong ang imong pagbatok kanako,
ug misamot ang imong kasuko kanako.
Walay hunong ang imong pakigbatok kanako.

18 " 'Nganong gitugot mo pa man nga matawo ako?
Unta namatay na lang ako sa wala pay nakakita kanako.
19 Unta wala na lang ako mabuhi.
Namatay na lang unta ako sa tiyan pa lang
daan sa akong inahan ug diretso gilubong.
20 Diyutayng panahon na lang ang nahibilin kanako,
busa pasagdi na lang ako aron bisan sa hamubong panahon
makahimo ako sa pagmaya
21 sa dili pa ako moadto sa dapit
nga masubo ug mangitngit,
ug dili na makabalik dinhi.
22 Labihan gayod kangitngit didto;
pulos lang gabii ug wala gayoy kahayag,
ni kahusay didto.' "

11

Ang Tubag ni Zofar

1 Unya gitubag siya ni Zofar nga taga-Naamat,
2 “Kinahanglan nga matubag kanang imong mga gipanulti.
Dili mapamatud-an nga dili ka sad-an pinaagi lang sa pagsigeg tagawtaw.
3 Dili mahimong magpakahilom lang kami sa imong mga gipanulti nga walay pulos.
Abi nimog dili ka namo badlongon sa imong pagpasipala?
4 Matod mo nga husto ka sa imong gituohan ug hinlo ka atubangan sa Dios.
5 Maayo unta ug mosulti ang Dios kanimo
6 ug sultihan ka niya sa mga butang
nga wala mo pa mahibaloi.
Adunay mga butang nga nahibaloan mo na
ug adunay mga butang nga wala pa.
Nahibalo ba diay ka nga ang silot sa Dios kanimo
kulang pa sa unsay angay unta kanimo?

7 “Matugkad mo ba ang tanan mahitungod
sa Makagagahom nga Dios?
8-9 Mas taas pa kini sa kalangitan ug mas lawom pa sa dapit sa mga patay.
Mas dako pa kini sa kalibotan ug mas halapad pa sa kadagatan.
Nan, maabot ba kini sa imong huna-huna?

10 “Ananglitan, dakpon ka sa Dios ug dad-on
sa hukmanan ug unya prisohon,
kinsa may makapugong kaniya?

11 Nahibaloan gayod niya kon kinsay limbongan
nga mga tawo
ug nakita niya ang ilang kadaotan.
12 Murag imposible na sa usa ka buang-buang
nga magmaalamon,
maingon nga imposible alang sa asno
nga manganak ug tawo.*

13 “Job, kon maghinulsol ka lang
ug modangop sa Dios,
14 ug dili ka na magpakasala ug dili mo tugotan
ang imong panimalay sa pagpakasala,
15 sigurado gayod nga dili ka na maulaw ug magkinabuhi ka
nga lig-on ug walay gikahadlokan.
16 Unya malimtan mo na ang imong mga kasakit,
nga daw sama lang kini sa tubig nga milabay.
17 Ug ang imong kinabuhi hayag pa kaysa sidlak
sa adlaw sa kaudtohon.
Ang kangitngit sa imong kinabuhi modan-ag
sama sa kabuntagon.
18 Magkinabuhi ka nga lig-on tungod kay aduna kay paglaom.
Panalipdan ka sa Dios ug magpahulay
nga walay gikahadlokan.
19 Maghigda ka nga walay manghadlok kanimo,
ug daghan ang mangayog tabang gikan kanimo.
20 Apan ang mga daotan madismaya,
ug wala nay laing kapaingnan pa,
ug ang ila lang malaoman mao ang kamatayon.”

---

* **11:12** *tawo*: o *asno nga ihalas.*

12

Ang Tubag ni Job

1 Unya mitubag si Job,
2 "Nagtuo kamo nga kamo ray maalamon, ug kon mamatay kamo,
uban kaninyo nga mamatay ang kaalam!
3 Apan maalamon usab ako
ug wala kamo makabintaha kanako.
Nahibalo ang tanang tawo
niining tanan ninyong gipanulti.

4 "Nahimo akong kataw-anan
sa akong mga higala bisag matarong ako
ug walay ikasaway sa akong kinabuhi,
ug bisan ginatubag sa Dios
ang akong pag-ampo kaniadto.
5 Ang mga tawo nga sama kanako nga nag-antos
ug halos dili na makabarog
ginatamay sa mga tawo nga hayahay ug kahimtang.
6 Apan ang mga tulisan ug ang mga tawo
nga nagpalagot sa Dios nagkinabuhi nga malinawon bisan
ug ang ilang abilidad maoy ilang gipakadios.*

7-8 "Kuhaig leksyon ang lain-laing klasi sa mananap,
ang mananap nga naglakaw,
ang naglupad, ang nagkamang, ug ang nagpuyo sa tubig.

---

* **12:6** *bisan...gipakadios*: o *bisan ang ilang dios-dios hinimo lang sa ilang mga kamot.*

9 Kay silang tanan nahibalo niining gihimo sa Ginoo.
10 Anaa sa iyang kamot ang kinabuhi o ang ginin-hawa
sa tanang binuhat, apil na ang sa tawo.
11 Ang dila sa tawo mahibalo sa lami sa pagkaon,
ug ang dalunggan mahibalo usab kon maayo ba
o dili ang mga pulong.
12 Ang mga tigulang adunay kaalam ug panabot,
kay samtang gataas ang ilang kinabuhi,
nagkadaghan pa gayod ang ilang kahibalo.

13 "Apan anaa sa Dios ang kaalam,
gahom, panabot, ug pagtambag.
14 Walay makatukod pagbalik sa iyang giguba,
ug walay makaluwas sa iyang gipriso.
15 Kon pugngan niya ang ulan, moabot ang hulaw;
ug kon buhian niya kini, daoton sa baha ang yuta.
16 Kusgan siya ug madaogon, ug ilalom sa iyang gahom
ang nagpanglimbong ug ang ginalimbongan.
17 Kuhaan niya sa kaalam ang mga magtatambag,
ug himuon niyang mga buang-buang
ang mga maghuhukom.
18 Pakanaogon niya ang mga hari
sa ilang trono ug ipabihag.
19 Tangtangon niya sa ilang katungdanan ang mga pari
ug ang mga tawo nga dugay na sa pan-gagamhanan.

20 Patak-omon niya ang baba niadtong masaligan
nga mga magtatambag,
ug kuhaan niya sa hustong panabot ang mga
tigulang.
21 Ipaubos niya ang mga dungganon ug kuhaan
ug gahom ang gamhanan nga mga tawo.
22 Ipadayag niya ang mga tinago,
ug lamdagan niya ang kangitngit.
23 Himuon niyang gamhanan ang mga nasod,
ug unya laglagon niya kini.
Palapdon niya ang teritoryo niini
ug unya isalikway niya kini.
24 Himuon niyang mga buang-buang
ang ilang mga pangulo,
ug palatagawon niya sila sa disyerto.
25 Magpangapkap sila sa kangitngit
ug magsukarap sama sa hubog.

13

1 "Nakita ko na ug nadungog kanang tanan ninyong gisulti,
ug nakasabot ako niana.
2 Nahibalo ako sa inyong nahibaloan;
wala kamo makabintaha kanako.
3 Apan buot ko nga makigsulti sa Dios nga Makagagahom
ug makighusay kaniya bahin sa akong kaso.
4 Kay gitinguha ninyo nga tambalan ako pinaagi
sa mga bakak.
Nahisama kamong tanan sa doktor nga walay
pulos.
5 Mas maayo pag magpakahilom na lang kamo.

Mao kanay labing maayo ninyong buhaton.

6 “Palihog, paminawa ninyo ang akong reklamo;
hatagi ninyog pagtagad ang akong mga rason.
7 Depensahan ba ninyo ang Dios pinaagi sa inyong pagpamakak
ug pagpanglimbong?
8 Paboran ba ninyo siya?
Kamo bay mobarog alang kaniya sa atubangan sa Dios?
9 Kon susihon kamo sa Dios,
aduna kaha siyay maayo nga makita diha kaninyo?
Limbongan ba ninyo siya
sama sa paglimbong ninyo sa mga tawo?
10 Sigurado gayod nga badlongon kamo sa Dios
bisag gipaboran pa ninyo siya.
11 Wala ba kamo mahadlok sa iyang gahom?
12 Ang inyong mga panultihon walay pulos sama sa abo;
ang inyong mga rason sama kahuyang sa kolon.

13 “Paghilom kamo, ug pasultiha ninyo ako.
Pasagdi ug unsay mahitabo kanako.
14 Andam ako nga mosugal sa akong kinabuhi.
15 Kon patyon ako sa Dios, wala na akoy paglaom.*
Apan depensahan ko gihapon ang akong kaugalingon
sa iyang atubangan.
16 Basin pinaagi niini maluwas ako,

* **13:15** *Kon patyon...paglaom*: o *Bisan pag patyon gayod ako sa Dios, mosalig gihapon ako kaniya.*

kay ang tawo nga dili diosnon
dili gayod makaduol sa iyang presensya.

17 “Paminawag maayo ang akong isulti.
18 Karon giandam ko na ang akong kaso,
ug nasayod ako nga i-deklarar ako nga inosente.
19 Kinsay makaakusar kanako? Kon aduna man,
magpakahilom na ako ug mamatay.

20 “O Dios, buhata kining duha ka butang alang kanako
ug dili ako motago gikan kanimo:
21 undangi na ang pagpaantos kanako, ug ayaw na akog hadloka
sa imong makahahadlok nga gihimo kanako.
22 Karon, tawga ako ug tubagon ka nako,
o ako ang mosulti kanimo ug tubaga ako.
23 Sultihi ako kon unsay sayop nga akong nahimo.
Ipakita kanako ang akong mga kalapasan ug kasal-anan.
24 Nganong naglikay ka man kanako,
ug giisip mo ako nga imong kaaway?
25 Nganong gihadlok ug gigukod mo ako?
Sama lang ako sa ugang dagami
o sa dahon nga gipalid sa hangin.
26 Nagsulat ka ug sakit nga mga sumbong batok kanako,
ug gipabayad mo ako sa mga sala
nga nahimo ko niadtong batan-on pa ako.
27 Daw sa gikadenahan mo ang akong mga tiil.
Gibantayan mo ang akong mga lakang,
ug gisundan mo ang akong mga tunob.

28 “Busa nadaot ako sama sa gabok nga butang
o sa bisti nga gikutkot sa gagmayng mananap.

14

1 “Mubo rag kinabuhi ang tawo ug puno kini sa kalisod.
2 Sama kini sa bulak nga mobukhad ug malaya ra dayon;
sama sa anino nga dali rang mahanaw.
3 Nan, nganong gibantayan mo man gayod ang tawo, GINOO?
Dad-on mo ba siya* sa imong atubangan aron hukman?
4 Aduna bay tawo nga magkinabuhi nga putli gayod?
Wala! Kay ang tanan, natawo nga mahugaw.
5 Gitakda mo na kon unsa kataas ang kinabuhi sa tawo.
Ug dili siya makalapas sa panahon nga gitagal mo kaniya.
6 Busa ayaw na lang lisod-lisora ang tawo.
Pasagdi na lang siya aron makapahulay
sama sa usa ka trabahante sa pagkahuman niya sa iyang buluhaton.

7 “Kon putlon ang usa ka kahoy,
adunay purohan pa nga manalingsing kini
ug mananga pag-usab.
8 Bisag dugay na ang gamot niini diha sa yuta
ug nadunot na ang tuod,
9 kon matubigan, manalingsing pa kini

---

* **14:3** *siya*: mao kini sa Septuagint, sa Latin Vulgate, ug sa Syriac; apan sa Hebreo, *ako.*

sama sa usa ka bag-o nga tanom.
10 Apan kon ang tawo mamatay,
mawala na ang tanan niyang kusog.
Pagkabugto sa iyang gininhawa,
mao na kana ang iyang kataposan.
11 Sama sa paghunas sa dagat ug paghubas sa suba,
12 ang tawo mamatay, ug dili na mobangon
o makamata pa sa iyang pagkatulog
hangtod mahanaw ang kalangitan.

13 "GINOO, hinaut unta nga tagoan mo na lang ako
sa dapit sa mga patay hangtod nga mawala ang imong kasuko,
ug magtakda ka ug panahon nga hinumdoman mo ako.
14 Kon mamatay ang tawo mabuhi pa ba siya pag-usab?
Kon ingon niana, agwantahon ko ang tibuok nga panahon
sa akong pag-antos hangtod moabot ang panahon nga matapos kini.
15 Sa panahon nga manawag ka kanako, GINOO, motubag ako.
Handomon mo ako nga imong binuhat.
16 Nianang higayona bantayan mo ang akong mga binuhatan,
apan dili mo na hinumdoman pa ang akong sala.
17 Sama ra nga isulod mo kini sa buyot
aron matago ug dili mo na makita pa.

18 "Apan maingon nga mangatumpag ang mga bukid

ug mangahulog ang mga bato,
19 ug maingon usab nga mahilis ang mga bato sa sigeng pagbanlas sa tubig
ug makab-kab ang yuta tungod sa makusog nga ulan,
giguba mo ang paglaom sa tawo.
20 Pildihon mo ang tawo kanunay ug mamatay siya,
ug usbon mo ang iyang hitsura kon motaliwan na siya.
21 Dili na siya masayod kon gipasidunggan ba
o gipakaubos ang iyang mga anak.
22 Ang iya lang mabati mao
ang iyang kaugalingong kasakit ug kasubo."

15

Ang Tubag ni Elifaz

1 Unya mitubag si Elifaz nga taga-Teman,
2 "Job, ang maalamon nga tawo
dili mosultig mga pulong nga walay pulos.
3 Dili siya mangatarungan ginamit
ang mga pulong nga walay hinungdan.
4 Apan ang imong gipanulti motukmod sa uban
sa dili na pagtahod ug pag-alagad sa Dios.
5 Ang imong gipanulti bunga sa imong kadaotan.
Ug gilimbongan mo ang uban pinaagi sa imong mga pulong.
6 Dili na kinahanglan nga hukman ko pa ikaw.
Ang imo mismong gipanulti ang nagsaksi batok kanimo.

7 "Naghuna-huna ka ba nga ikaw ang unang natawo?

Natawo ka na ba sa wala pa mamugna ang mga bungtod?
8 Nadungog mo na ba ang mga plano sa Dios?
Ikaw lang ba ang maalamon?
9 Unsa may imong nahibaloan
nga wala usab namo mahibaloi?
Unsa bay imong nasabtan nga wala usab namo masabti?
10 Nakakat-on kami gikan sa mga tigulang
nga mas tigulang pa kaysa imong amahan!
11 Gisultihan ka namo ug mga pulong nga makapadasig
ug makapalipay kanimo nga gikan sa Dios.
Kulang pa ba kini?
12 Nganong nagpadala ka man sa imong pagbati?
Unsay nakapabuta kanimo sa kamatuoran
13 nga nasuko ka man pag-ayo sa Dios
ug nagsulti nianang daotang mga pulong batok kaniya?

14 “Makahimo ba ang tawo sa pagkinabuhi
nga hinlo ug matarong?
15 Wala gani mosalig ang Dios sa iyang mga anghel!
Kon kining langitnon nga mga tinuga*
dili hinlo sa iyang panan-aw,
16 ang tawo pa kaha nga daotan ug makasasala,
ug uhaw sa paghimo ug daotan?

17 “Job, paminawa ako. Sultihan ka nako
ug pasabton sa akong naeksperyensyahan.

* **15:15** *kining langitnon nga mga tinuga*: sa literal, *ang langit.*

18 Makasulti usab bahin niini ang maalamon nga mga tawo
nga nakat-on gikan sa ilang katigulangan.
19 Mga maalamon kaayo sila,
kay sila lang ang nanag-iya sa ilang yuta,
ug walay mga taga-laing lugar nga misakop kanila.

20 "Ang tawong daotan mag-antos sa tibuok niyang kinabuhi.
21 Kanunay siyang kulbaan. Bisan walay katalagman,
kulbaan siya nga tingalig sulongon siya sa mga tulisan.
22 Mahadlok siyang moadto sa ngitngit kay basig patyon siya.
23 Magkabuang siya sa pagpangitag pagkaon bisan asa.†
Nasayod siya nga hapit na siyang mamatay.‡
24 Labihan ang iyang kakulba,
sama sa hari nga mosulong sa gira.
25 Nahitabo kini kaniya, kay nagrebelde siya§
ug misukol sa Dios nga Makagagahom.
26 Daw sa nagbitbit siyag lig-on nga taming
ug gusto gayod nga makigbatok sa Dios.

27 "Bisan adunahan
ug tambok siya karon,
28 magpuyo siya sa guba nga mga lungsod,

---

† **15:23** *Magkabuang...bisan asa*: o *Gitagana siya nga pagkaon alang sa uwak.* ‡ **15:23** *hapit na siyang mamatay*: sa literal, *hapit na ang adlaw sa kangitngit.* § **15:25** *nagrebelde siya*: sa literal, *nagpangumo sa iyang kamot.*

sa mga balay nga walay nagpuyo ug kalumpagon na.
29 Dili na magpadayon ang iyang pagka-adunahan.
Ang iyang bahandi dili molungtad ug dugay,
ug ang iyang kabtangan dili modaghan.
30 Dili siya makaikyas sa kalaglagan.*
Mahisama siya sa kahoy kansang mga salingsing masunog.
Mawala ang tanan niyang kabtangan
sa usa lang ka paghuyop sa Dios.
31 Dili niya angayng limbongan ang iyang kaugalingon
pinaagi sa pagsalig sa mga butang nga walay pulos,
kay wala gayod siyay makuha gikan niini.
32 Sa dili pa moabot ang iyang panahon,
madawat niya ang iyang silot ug dili na siya mouswag pa.†
33 Mahisama siya sa ubas nga nangataktak ang bunga
nga hilaw pa,
o sama sa kahoyng olibo nga nangalarag ang mga bulak.
34 Kay ang mga tawong dili diosnon mamatay
nga walay kaliwat.
Ug mangasunog ang ilang mga balay
nga gitukod gikan sa pagpanguwarta.
35 Naghuna-huna sila kanunay sa paghimo ug kasamok,
paghimo ug daotan, ug pagpanglimbong.”

---

* **15:30** *kalaglagan*: sa literal, *kangitngit.* † **15:32** *dili na siya mouswag pa*: sa literal, *ang* iyang *mga sanga dili* na *tuboan ug mga dahon.*

16

Ang Tubag ni Job

1 Unya mitubag si Job,
2 “Nadungog ko na kana kaniadto pa.
Imbis nga lipayon ninyo ako,
gipasubo pa hinuon ninyo ako.
3 Dili na ba kamo moundang sa pagsultig walay pulos?
Unsa ba gayoy nakapahasol kaninyo
nga nagsige man kamog pakiglalis kanako?
4 Kon kamoy ania sa akong sitwasyon ug ako sa inyo,
makasulti usab akog sama sa inyong gipanulti kanako.
Makadawat usab kamog daghang
mga pagsaway gikan kanako,
ug magpanglingo usab ako kaninyo.
5 Apan dili ko kana buhaton. Mosulti hinuon akog mga pulong
nga makapadasig ug makalipay kaninyo.

6 “Apan sa pagkakaron, nagpadayon ang akong kasakit
bisag unsa pay akong isulti.
Ug kon mohilom usab ako dili gihapon kini mawala.

7 “O Dios, gipaluya mo gayod ako.
Gilaglag mo ang tibuok kong panimalay.
8 Gipaniwang mo ako; bukog ug panit na lang ako.
Sumala pa sa uban, nagpamatuod lang kini
nga nakasala ako.
9 Sa imong kasuko, O Dios, gihasmagan mo ako.

Daw mabangis nga mananap ka
nga mikunis-kunis sa akong unod.
Gipakagotan mo ako sa imong ngipon
ug gisimagan nga daw sa imo akong kaaway.

10 “Gibiay-biay ako ug gikataw-an sa mga tawo.
Gisagpa nila ako sa pagtamay kanako.
Naghiusa sila batok kanako.
11 Gitugyan ako sa Dios ngadto sa kamot
sa mga tawong daotan ug makasasala.
12 Maayo ang akong kahimtang kaniadto,
apan gilaglag niya ako. Daw gituok niya ako ug gidugmok.
Gihimo niya akong iyang targetanan.
13 Gilibotan ako sa iyang mga tigpana,
ug gipana sa walay kaluoy.
Natuhog ang akong bato-bato,
ug miawas sa yuta ang akong apdo.
14 Wala niya ako hunongi sa pag-ataki.
Mihasmag siya kanako nga daw usa ka sundalo.

15 “Nagbisti akog sako ug naglingkod
sa yuta agig pagsubo.
16 Namula ang akong nawong ug nanghubag
ang akong mga mata sa labihan nga paghilak.
17 Apan wala gayod akoy nahimo nga sala,
ug kinasing-kasing ang akong pag-ampo.

18 “Sama ako sa tawong gipatay,
nga naghangyo sa yuta nga dili tabonan ang iyang dugo
sa dili pa maangkon ang hustisya!

19 Bisan karon ang akong saksi* atua sa langit.
Siya ang moingon nga ako walay sala.
20 Gitamay ako sa akong mga higala,
apan gahilak ako nga nangayo ug tabang sa Dios.
21 Ang akong saksi mao
ang magpakiluoy sa Dios alang kanako,
sama sa usa ka tawo
nga nagpakiluoy alang sa iyang higala.

22 “Kay sa dili madugay motaliwan na ako
ug dili na mobalik.

17

1 “Hapit na akong mamatay;
daw sa mabugto na ang akong gininhawa.
Andam na ang lubnganan alang kanako.
2 Gipalibotan ako sa mga mabiay-biayon.
Dayag kaayo ang ilang pagtamay kanako.

3 “Labani ako, O Dios, kay wala nay laing mobarog
sa pagtabang kanako kondili ikaw lang.
4 Gisirad-an mo ang panghuna-huna
sa akong mga higala aron dili sila makasabot.
Busa ayaw sila tugoti nga magmadaogon sa ilang pag-akusar kanako.
5 Sama sila sa tawo nga nagluib
sa iyang mga higala aron makakuwarta,
nga mao ang hinungdan nga mag-antos* ang iyang kabataan.

* **16:19** *saksi*: posible nga usa ka langitnon nga tinuga. * **17:5** *mag-antos*: sa literal, *pagkabuta.*

6 “Gihimo ako sa Dios nga kataw-anan taliwala sa mga tawo,
ug gilud-an nila ako sa nawong.
7 Mingitngit na ang akong panan-aw sa kasubo;
mura na ug tukog† ang tibuok kong lawas sa kaniwang.
8 Ang mga tawo nga miisip sa ilang kaugalingon nga matarong,
nangatingala niining nahitabo kanako.
Gitunglo nila ako sama sa usa ka dili diosnon nga tawo.
9 Alang kanila ang matarong nga tawo lig-on
sa iyang pagkinabuhi ug mas magkalig-on pa gayod.

10 “Apan ginaaghat ko sila sa pagsusi pag-usab kanako.
Sigurado ako nga walay bisan usa kanila nga nakasabot.
11 Hapit na matapos ang akong mga adlaw.
Napakyas ang akong mga plano ug mga tinguha.
12 Apan nag-ingon sila nga basig mamaayo ra usab ang akong kahimtang sa umaabot.
Miingon sila, ‘Luyo sa kangitngit
adunay moabot nga kahayag.’
13 Kon molaom man ako, ang akong laoman mao ang pagpuyo sa dapit sa mga patay.
Gusto ko nang ipahimutang ang akong higdaanan niining mangitngit nga dapit.
14 Isipon ko ang lubnganan nga akong amahan,

---

† **17:7** *tukog*: sa literal, *anino.*

ug ang mga ulod nga mokaon kanako isipon ko
nga akong inahan ug mga igsoong babaye.
15 Aduna pa akoy paglaom?
Kinsay makasulti nga aduna akoy paglaom?
16 Ang akong paglaom mouban kanako sa dapit sa mga patay.
Mag-uban kami didto ilalom sa yuta."

18

Ang Tubag ni Bildad

1 Unya mitubag si Bildad nga taga-Shua,
2 "Job, kanus-a ka pa ba moundang nianang imong gipanulti?
Tarunga ra gud ang imong gipanulti,
ug unya makigsulti kami kanimo.
3 Giisip mo ba kami nga sama sa mga baka nga walay panabot?
4 Gisakit mo lang ang imong kaugalingon sa imong kasuko.
Naghuna-huna ka ba nga tungod lang kanimo
pasagdan sa Dios ang kalibotan o balhinon niya
ang mga bato gikan sa ilang nahimutangan?

5 "Sa pagkatinuod, ang daotan nga tawo
sigurado gayod nga mamatay.
Sama siya sa suga nga dili na mosiga.
6 Mongitngit ang iyang tolda
kay mapalong ang suga sa iyang tapad.
7 Kaniadto sigurado ang iyang mga lakang,
apan karon magkadagma-dagma na siya.
Ang iya mismong daotang plano maoy molaglag kaniya.

8 Siya mismo ang mipaingon sa lit-ag, ug nalit-agan siya.
9 Nabitik siya sa tiil ug dili na makabuhi.
10 Gibutang kini nga lit-ag sa iyang agianan,
ug natago kini sa yuta.
11 Napalibotan siya sa mga butang nga gapahad-lok kaniya
ug daw sa naggukod kini kaniya.
12 Ang kalamidad daw sa gutom nga tawo
nga gustong molamoy kaniya.
Ang kalaglagan andam na sa paglaglag kaniya.
13 Ang iyang panit gikutkot sa makamatay nga balatian.
Nagkadunot ang iyang mga tiil ug kamot.
14 Gipapahawa siya sa iyang puloy-anan*
nga naghatag ug kasigurohan kaniya,
ug gidala siya ngadto sa makahahadlok nga hari.†
15 Mawala ang iyang puloy-anan tungod kay ma-sunog kini
sa nagdilaab nga asupre.
16 Mahisama siya sa kahoy nga mangalaya
ang mga gamot ug mga sanga.
17 Wala nay makahinumdom kaniya dinhi sa kali-botan.
Kalimtan na gayod siya.
18 Abugon siya gikan niining kalibotan nga ma-hayag
paingon sa mangitngit nga dapit sa mga patay.
19 Wala siyay mga anak o mga kaliwat,

---

* **18:14** *puloy-anan*: sa literal, *tolda.* † **18:14** *makahahadlok nga hari*: tingali ang buot ipasabot, *ang kamatayon.*

ug wala gayoy mahibiling buhi sa iyang pamilya.‡
20 Ang mga tawo sa bisan asang lugar§ nangatingala
ug nangahadlok sa nahitabo kaniya.
21 Mao gayod kanay dangatan sa tawong daotan,
nga wala nag-ila sa Dios."

19

Ang Tubag ni Job

1 Unya mitubag si Job,
2 "Hangtod kanus-a pa ninyo ako paantuson
ug sakiton sa inyong mga gipanulti?
3 Pila na ka higayon* nga ginainsulto ninyo ako.
Wala na kamo maulaw sa inyong pagdaot kanako.
4 Kon nakasala man gayod ako, ako na kanang problema.
5 Naghuna-huna kamo nga matarong kamo kay kanako,
ug giisip ninyo nga ang akong pag-antos
nagpamatuod nga nakasala ako.
6 Apan ang Dios ang naghimo niini kanako.
Siyay nagbutang sa lit-ag sa akong palibot.

7 "Nanawag ako sa pagpangayo ug tabang,
apan walay mitubag kanako.
Nangayo akog hustisya,
apan walay mihatag niini kanako.

---

‡ **18:19** *pamilya*: o *lungsod.* § **18:20** *sa bisan asang lugar*: sa literal, *sa sidlakan ug sa kasadpan.* * **19:3** *Pila na ka higayon*: sa literal, *Napulo ka higayon.*

8 Gibabagan sa Dios ang akong agianan
aron dili ako makaagi.
Gitabonan niyag kangitngit ang akong agianan.
9 Gikuha niya ang akong kadungganan
ug maayong reputasyon.
10 Gipaantos niya ako bisan asa ako molingi
hangtod nga daw ikamatay ko na kini.
Sama sa kahoyng giibot, gikuhaan niya akog paglaom.
11 Labihan gayod ang iyang kasuko kanako,
ug giisip niya akong usa sa iyang mga kaaway.
12 Daw sama nga nagpadala siyag mga sundalo sa pagsulong kanako.
Gipalibotan nila ang akong tolda.

13 “Gipalayo niya gikan kanako ang akong mga paryente.†
Ang akong mga higala halayo na kanako.
14 Wala na ang mga tawo nga duol kanako.
Gikalimtan na ako sa akong mga higala.
15 Giisip ako sa akong mga bisita
ug katabang nga mga babaye nga estranghero.
Ang pagtan-aw nila kanako taga-laing lugar.
16 Inigtawag ko sa akong sulugoon, dili siya manumbaling,
bisan pag magpakiluoy ako kaniya.
17 Gibahoan sa akong gininhawa ang akong asawa,
ug giluod kanako ang akong mga igsoong lalaki.

† **19:13** *mga paryente*: o *mga igsoon.*

18 Bisan ang gagmayng mga bata nagtamay kanako.
Kon makita nila ako,‡ kataw-an nila ako.
19 Ang tanan kong suod nga mga higala gingil-aran kanako.
Gitalikdan ako sa akong mga hinigugma.
20 Bukog na lang ako ug panit,
ug daw sa kamatyonon na ako.

21 “Kaloy-i ninyo ako, mga higala ko. Kaloy-i ninyo ako,
kay gipaantos ako sa Dios.
22 Nganong ginapaantos pa ninyo ako sama
sa gihimo sa Dios kanako?
Dili pa ba igo ang inyong pagpaantos kanako?

23 “Maayo unta kon ang akong mga gipanulti gisulat
sa usa ka libro,
24 o giayo pagkulit sa bato
aron dili mapapas hangtod sa kahangtoran.

25 “Apan nasayod ako nga buhi ang akong manlalaban,
ug sa kaulahian moabot siya dinhi
sa yuta sa paglaban kanako.
26 Human madunot ang akong panit
ug mobiya na ako sa akong lawas,
makita ko ang Dios.§
27 Makita ko siya mismo sa akong mga mata,

‡ **19:18** *Kon makita nila ako*: o *Kon mobarog ako aron sa pagsulti.*
§ **19:26** O *samtang anaa pa ako sa akong lawas, makita ko ang Dios.* Dili klaro sa Hebreo ang buot ipasabot diri.

ug dili na siya mahimong estranghero kanako.
Labihan gayod ang akong paghandom nga makita siya.

28 “Kon magsige gihapon kamog akusar kanako
nga nag-antos ako tungod sa akong sala,
29 modangat gayod kaninyo ang makahahadlok nga silot* sa Dios.
Oo, silotan gayod niya kamo tungod sa iyang kasuko.
Unya mahibaloan ninyo nga ginahukman kamo sa Dios.”

20

Ang Tubag ni Zofar

1 Unya mitubag si Zofar nga taga-Naamat,
2 “Kinahanglan nga motubag ako kay dili ako mahimutang.
3 Gibadlong mo ako uban ang pagpanginsulto,
ug may nagtukmod kanako sa pagtubag kanimo.

4 “Sigurado gayod nga nasayod ka
nga gikan pa sa karaang panahon,
sukad nga gibutang ang tawo dinhi sa kalibotan,
5 ang kalipay sa tawong daotan lumalabay lang.
Oo, dili molungtad ug dugay
ang kalipay sa tawo nga dili diosnon.
6 Bisag hilabihan ang iyang pagkamapahitas-on,

---

* **19:29** *silot*: sa literal, *espada.*

nga daw sangko na kini sa langit o sa panganod,
7 mahanaw siya hangtod sa hangtod sama sa iyang tae.
Ang mga nakaila kaniya moingon, ‘Hain na siya?’
8 Mahanaw siya sama sa damgo o sa panan-awon sa kagabhion,
ug dili na gayod siya makita.
9 Dili na siya makita sa nakaila kaniya,
ug mahanaw siya sa dapit nga iya kaniadtong gipuy-an.
10 Ang iyang mga anak maoy magbayad
sa iyang gikawat gikan sa mga kabos.
11 Mamatay siya nga batan-on pa ug baskog.

12 “Ang paghimo ug daotan nahisama
sa pagkaon nga tam-is diha sa iyang baba;
13 ugomon niya kini ug dugay
aron matagamtaman gayod niya ang kalami niini.
14 Apan pag-abot niini sa iyang tiyan mopait kini
ug mahimong hilo nga sama sa lala sa mga bitin.
15 Isuka niya sama sa pagkaon
ang bahandi nga iyang kinawat.
Bisan anaa na kini sa iyang tiyan
ipasuka kini sa Dios kaniya.
16 Suyopon niya ang lala sa mga bitin
nga mao ang mopatay kaniya.
17 Dili na niya matagamtaman
ang kaabundansya sa lana, keso, ug dugos,
nga daw sapa o suba nga magdagayday.

18 Dili niya madawat ang balos sa iyang hinagoan
o magmaya sa iyang bahandi.
19 Kay gidaog-daog niya ang mga kabos
ug gipasagdan niya sila nga maglisod.
Giilog niya ang mga balay nga dili iya.

20 “Walay katagbawan ang iyang kahakog.
Ang bisan unsay iyang magustohan dili niya palabyon.
21 Apan wala na siyay makaon,
kay ang iyang bahandi mahanaw.
22 Sa iyang kaabundansya, moabot kaniya ang kalisod.
Moabot kaniya ang labihan nga pag-antos.
23 Samtang gitagbaw niya ang iyang kaugalingon,
ipatagamtam sa Dios kaniya ang iyang labihan nga kasuko,
ug paulanan siya sa silot.
24 Bisag makaikyas siya sa puthaw nga armas,
matuhog gihapon siya sa bronsi nga pana.
25 Maigo ang iyang apdo,
ug molapos kini sa iyang lawas.
Bation niya ang kalisang.
26 Mahanaw ang iyang bahandi diha sa kangitngitan.
Sunogon siya ug ang tanan nga nahibilin
sa iyang pinuy-anan* sa kalayo nga dili tawo ang nagpasiga.
27 Ipadayag sa langit ang iyang sala
ug mosaksi ang yuta batok kaniya.
28 Anuron sa baha
ang iyang balay sa adlaw nga ipatagamtam

* **20:26** *pinuy-anan*: sa literal, *tolda.*

sa Dios ang iyang kasuko.
29 Mao kanay dangatan sa tawong daotan
nga gitakda sa Dios alang kaniya."

21

Ang Tubag ni Job

1 Unya mitubag si Job,
2 "Pamatia ninyo akog maayo aron inyo akong malipay.
3 Pamati kamo samtang nagsulti ako,
ug pagkahuman nako ug sulti,
tamaya ninyo ako kon buot ninyo.

4 "Ang akong reklamo dili batok sa tawo kondili batok sa Dios.
Mao kini ang rason nganong mubo akog pasensya.
5 Tan-awa ra gud ninyo ako
ug mahingangha kamo* sa katingala.
6 Kon huna-hunaon ko ang mga nangahitabo kanako,
magkurog ako sa kahadlok.

7 "Nganong padayong nagkinabuhi ang daotan?
Nangatigulang pa sila ug nagmauswagon.
8 Nakita pa nila ang pagdako
sa ilang mga anak ug mga apo.
9 Nagpuyo pa sila sa ilang mga balay
nga walay katalagman ug walay gikahad-lokan.
Ug wala sila siloti sa Dios.

---

* **21:5** *mahingangha kamo*: sa literal, *makatabon gayod kamo sa inyong baba.*

10 Walay hunong sa pagpanganak ang ilang mga baka,
ug dili kini makuhaan.
11 Ang ilang mga kabataan
sama kadaghan sa mga karnero.† Manayaw sila,
12 manganta, ug magsadya sa tukar sa tamborin,
harpa, ug plawta.
13 Nagkinabuhi sila nga mauswagon
ug nangamatay nga malinawon.
14 Apan nag-ingon sila sa Dios, 'Pasagdi lang kami!
Wala kami naninguha nga mahibaloan
ang imong mga pamaagi.
15 Kinsa ka ba nga gitawag Makagagahom?
Nganong angay ka namong alagaron?
Ug unsay makuha namo kon moampo kami kanimo?'
16 Apan ang tinuod, ang ilang pag-uswag wala maggikan
sa ilang kaugalingon nga paghago.
Busa kon unsa may itambag niining daotang mga tawo,
dili gayod ako mamati.

17 "Talagsa ray mga tawong daotan nga mangamatay.
Usahay ra moabot kanila ang kalisod o ang silot
nga ginapadala sa Dios tungod sa iyang kasuko.
18 Talagsa ra sila abugon nga daw sa dagami
o tahop nga gipalid sa makusog nga hangin.

† **21:11** *Ang ilang...karnero*: o *Gipadula nila ang ilang mga kabataan nga samag mga karnero.*

19 Nag-ingon kamo nga kon dili sila silotan sa Dios,
ang ilang mga kabataan mao ang iyang silotan.
Apan nag-ingon ako nga ang nakasala
mao ang angay silotan sa Dios,
aron maeksperyensyahan nila
20 ug makita mismo nila ang ilang kalaglagan.
Pasagdi nga makatilaw sila
sa kasuko sa Makagagahom nga Dios.
21 Kay kon patay na sila, wala na silay kalibotan
sa mangahitabo sa ilang panimalay.

22 "Matudloan ba sa tawo ang Dios,
nga siya man ang pinakalabaw nga maghukom?
23-24 Adunay mga tawo nga nangamatay nga abundansya
ug hayahay ang kinabuhi, ug himsog.
25 Adunay mga tawo usab nga nangamatay nga pait ug kahimtang,
ug wala gayod makatilaw ug kaharuhay sa kinabuhi.
26 Apan managsama silang ilubong sa yuta
ug kaonon sa mga ulod.

27 "Nahibalo ako kon unsay inyong gihuna-huna.
Nahibalo ako sa inyong plano batok kanako.
28 Gisultihan ninyo ako kabahin sa mga tawong adunahan
kansang mga pinuy-anan nangahanaw tungod sa ilang kadaotan.
29 Apan pangutan-a ang mga nanglabay,

ug pamatii ang ilang giingon. Kay sultihan nila kamo
30 nga ang daotan nga tawo kanunay makalingkawas
sa adlaw nga moabot ang katalagman tungod sa kasuko sa Dios.
31 Wala gayoy makaako pagbadlong sa tawong daotan.
Wala gayoy mobalos sa iyang gihimo.
32 Kon ilubong na siya,
aduna pay magbantay sa iyang lubnganan.
33 Daghan ang mohatod kaniya sa paglubong,
ug ang yuta maghatag kaniyag kapahulayan.

34 "Busa unsaon ninyo ako paglipay
sa inyong gipanulti nga walay pulos?
Pulos lang mga bakak ang inyong gipanulti."

22

Ang Tubag ni Elifaz

1 Unya mitubag si Elifaz nga taga-Teman,
2 "Adunay pulos ba ang tawo ngadto sa Dios?
Adunay kaayohan bang ikahatag
ang tawong maalamon kaniya?
3 Malipay ba ang Makagagahom nga Dios kon matarong ka?
Adunay makuha ba siya kon walay ikasaway
sa imong kinabuhi?

4 "Gibadlong ka sa Dios ug gihukman
dili tungod kay nagtahod ka kaniya,
5 kondili tungod kay labihan na gayod ang imong kadaotan

ug wala nay undang ang imong pagpakasala.
6 Sa walay kaluoy gikuha mo ang bisti sa imong isigka-tawo
isip garantiya sa iyang utang kanimo,
ug halos wala na siyay bisti.
7 Wala mo hatagig tubig ang giuhaw,
ug wala mo usab hatagig pagkaon ang gigutom.
8 Gigamit mo ang imong pagkagamhanan
ug pagkadungganon sa pag-angkon ug yuta.
9 Kon mangayo kanimo ug tabang ang mga biyuda,
gipapauli mo sila nga walay dala.
Apil ang mga ilo wala mo ayoha pagtagad.
10 Mao kana ang hinungdan nga nalibotan ka sa mga lit-ag,
ug kalit nga moabot kanimo ang kahadlok.
11 Mao kana ang hinungdan kon nganong nangit-ngitan ka,
nabutaan, ug nalapawan sa baha.

12 “Ang Dios anaa sa kinaibabwan sa langit,
labaw pa sa kinalayoan nga mga bitoon.
13 Mao kana nga miingon ka,
‘Wala mahibalo ang Dios sa akong ginahimo.
Natabonan siya sa bagang dag-om,
unsaon man niya paghukom?
14 Natabonan siya sa bagang panganod,
busa dili niya kita makita samtang
naglakaw siya ibabaw sa langit.’

15 “Magpadayon ka ba sa pagsunod sa mga gawi

nga dugay nang gisunod sa mga tawong daotan?
16 Nangamatay sila nga dili pa nila panahon;
nahisama sila sa pundasyon sa balay nga gi-anod sa baha.
17 Miingon sila sa Makagagahom nga Dios,
'Pasagdi lang kami!
Unsa may mahimo mo kanamo?'
18 Apan ang Dios mao ang nagpuno
sa ilang mga balay sa maayong mga butang.
Busa kon unsa adunay itambag niining daotang mga tawo,
dili gayod ako mamati.

19 "Kon makita sa matarong ug inosente nga mga tawo
ang pagkalaglag sa daotang mga tawo,
malipay ug magkatawa sila kanila.
20 Moingon sila, 'Nalaglag na gayod ang atong mga kaaway,
ug gilamoy sa kalayo ang ilang kabtangan.'

21 "Job, pagpasakop sa Dios ug pakighusay kaniya
aron panalanginan ka niya.
22 Dawata ang iyang mga katudloanan ug tipigi
sa imong kasing-kasing ang iyang mga pulong.
23 Kon mobalik ka sa Makagagahom nga Dios,
ug kuhaon mo ang kadaotan gikan sa imong panimalay,
ibalik niya ang maayo mong kahimtang.
24 Ayaw hatagig bili ang imong mga bulawan;
isipa kini nga daw sama lang sa balas
o mga bato lang sa suba.
25 Ug ang Makagagahom nga Dios mahimong

sama sa bulawan ug mahalong plata alang kanimo.
26 Unya makaplagan mo ang kalipay
nga naggikan sa Makagagahom nga Dios,
ug dili ka na maulaw nga moduol kaniya.
27 Mag-ampo ka ngadto kaniya ug pamation ka niya,
ug tumanon mo ang imong mga saad kaniya.
28 Unsa man ang imong ginaplano nga pagabuhaton,
matuman kini, ug modan-ag ang kahayag sa imong agianan.
29 Kon adunay tawo nga maluya,
ug kon moampo ka sa Dios nga lig-onon siya,
tabangan niya ang maong tawo.
30 Bisan ang mga tawo nga nakasala
luwason niya pinaagi sa imong matarong nga kinabuhi."

23

Misulti si Job

1 Unya miingon si Job,
2 "Hangtod karon labihan gayod ang akong reklamo.
Ginapaantos pa gayod ako sa Dios bisan pa sa akong pag-agulo.*
3 Kon nahibalo pa lang unta ako kon asa ko siya makita;
kon makaadto pa lang unta ako sa iyang gipuy-an,
4 ipresentar ko gayod kaniya ang akong reklamo

* **23:2** *Ginapaantos...pag-agulo:* o *Dili ko gayod mapugngan ang akong pag-agulo.*

ug isulti ko ang akong mga katarungan.
5 Gusto kong mahibaloan kon unsay itubag niya kanako,
ug gusto kong makasabot sa iyang isulti.
6 Makiglalis kaha siya kanako ginamit ang iyang gahom?
Siyempre dili! Pamation niya ang akong isulti.
7 Ang tawong matarong nga sama kanako
makapangatarongan atubangan sa Dios nga akong Maghuhukom,
ug mopabor siya kanako.

8-9 "Gipangita ko ang Dios, sa sidlakan, sa kasadpan,
sa amihan, ug sa habagatan, apan wala ko siya makita.
10 Apan nahibaloan niya ang akong ginahimo.
Kon sulayan niya ako, makita niya nga putli ako
sama sa purong bulawan.
11 Gisunod ko ang iyang mga pamaagi,
ug wala gayod ako mosimang niini.
12 Ginatuman ko kanunay ang iyang tulomanon,
ug gitipigan ko kini sa akong kasing-kasing.†

13 "Apan makapagusto ang Dios sa iyang ginabuhat;
walay makababag kaniya.
Buhaton niya kon unsay iyang gustong buhaton.

† **23:12** *gitipigan...kasing-kasing*: o *gipakamahal ko gayod ang iyang mga pulong labaw pa sa akong adlaw-adlaw nga pagkaon.*

14 Busa buhaton niya ang *iyang* giplano nga buhaton kanako,
ug daghan pa ang *iyang* giandam alang kanako.
15 Mao gani nga nahadlok ako kaniya.
Kon huna-hunaon ko kini, malisang gayod ako.
16 Gipaluya ug gihadlok ako sa Dios nga Makagagahom.
17 Apan wala ako moundang sa pagreklamo bisan
ug daw sa gitabonan ako sa labihan nga kangitngit.

24

Nangutana si Job Nganong Wala Siloti ang mga Daotan

1 "Nganong wala man magtakda ang Makagagahom nga Dios
ug panahon sa paghukom sa mga tawong daotan?
Nganong dili *man* makita sa mga nakaila kaniya
kanang panahon sa paghukom?
2 Mangilog ug yuta ang mga tawong daotan
pinaagi sa pagbalhin sa mga muhon.
Mangawat silag mga hayop
ug iipon nila kini sa ilang kahayopan.
3 Kawatan nilag asno ang mga ilo,
ug kuhaag baka ang biyuda
ingon nga garantiya sa utang.
4 Gidaog-daog* nila ang mga kabos,
busa napugos sila sa pagtago.
5 Nangita silag pagkaon sa kamingawan

---

* **24:4** *Gidaog-daog*: sa literal, *Gitikwang sa dalan.*

sama sa ihalas nga mga asno.
Halos wala na silay laing lugar nga makuhaan
ug pagkaon para sa ilang mga anak.
6 Manghagdaw sila sa mga abot sa uma
ug sa ubasan sa mga tawong daotan.
7 Mangatulog sila nga ginatugnaw kon gabii,
kay wala silay habol ug kulang silag bisti.
8 Mangabasa sila sa ulan sa kabukiran,
ug magpasalipod na lang sila sa mga bato
tungod kay wala silay kapasilongan.

9 "Ginakuha sa mga tawong daotan ang anak sa biyuda
ug sa babayeng kabos ingon nga garantiya sa utang.
10 Manglakaw ang mga kabos nga halos walay bisti;
papas-anon sila sa mga inani nga trigo samtang ginagutom sila.
11 Ginapapuga silag olibo ug ubas,
apan dili sila makapahimulos niini.
12 Madungog diha sa lungsod ang pag-agulo sa mga himalatyon
ug ang pagpangayog tabang sa mga grabing nasamdan,
apan wala lang gayod magpakabana ang Dios niini.

13 "Adunay mga tawo nga supak sa kahayag.
Wala sila magsubay sa kahayag
ug wala nila kini masabti.
14 Mobangon ug sayo ang mamumuno
aron pagpatay sa mga kabos,

ug sa gabii mangawat siya.
15 Ang mananapaw maghulat nga mongitngit
aron walay makakita kaniya.
Tabonan niya ang iyang nawong
aron walay makaila kaniya.
16 Kon gabii manglungkab ang mga kawatan sa mga balay,
apan kon adlaw manarangka sila,
kay naglikay sila sa kahayag.
17 Giisip nilang kahayag ang kangitngit,
kay kakunsabo nila ang makahahadlok nga kangitngit.

Ang Tubag sa Higala ni Job

18 "Apan sama sa bula sa tubig, dili gayod molungtad
ug dugay ang mga tawong daotan.
Ang yuta nga ilang gipanag-iyahan tinunglo sa Dios.
Busa walay moadto sa ilang ubasan.
19 Maingon nga ang snow matunaw
ug mahanaw sa init sa adlaw,
ang mga makasasala mahanaw usab sa kalibotan.
20 Dili na sila hinumdoman pa.
Kalimtan na sila bisan sa ilang inahan.
Malaglag sila nga daw kahoy nga giputol
ug kutkoton sila sa mga ulod.
21 Kay wala nila ayoha pagtagad ang mga babayeng baog.
Ug wala nila kaloy-i ang mga biyuda.

22 "Pinaagi sa gahom sa Dios gilaglag niya
ang mga tawong gamhanan. Bisan lig-on sila,

walay kasigurohan ang ilang kinabuhi.
23 Posible nga tugotan sila sa Dios
nga magkinabuhi nga walay katalagman,
apan gibantayan gayod sa Dios ang tanan nilang lihok.
24 Pasidunggan sila sulod sa mubo nga panahon,
apan pagkahuman mangawala sila
sama sa bulak nga nalaya o sa uhay nga gigalab.

25 "Kon dili husto ang akong gisulti,
kinsa ang makapamatuod nga gabakak ako?
Kinsa ang makaingon nga sayop ako?"

25

Ang Tubag ni Bildad

1 Unya mitubag si Bildad nga taga-Shua,
2 "Gamhanan ug talahuron ang Dios.
Gipatunhay niya ang kalinaw sa kalangitan.
3 Maihap ba ang iyang mga sundalo?
Adunay dapit ba nga wala madan-agi sa iyang kahayag?
4 Unsaon pag-ingon sa usa ka tawo
nga matarong siya atubangan sa Dios?
Aduna bay natawo nga hinlo?
5 Bisan ang bulan ug ang mga bitoon
dili man gani hayag sa iyang panan-aw,
6 unsa pa kaha ang tawo
nga sama lang sa usa ka ulod."

26

Ang Tubag ni Job

1 Unya mitubag si Job,
2 "Pagkadako gayod sa tabang nga imong gikahatag kanako,
ako nga huyang ug walay gahom!
3 Pagkamaayo mong motambag kanakong walay kaalam!
Pagkamaalamon mo gayod!
4 Diin ba gikan kining imong gipanulti?
Kang kinsang espiritu ang nagtudlo kanimo sa pagsulti niini?

5 "Nagkurog sa kahadlok ang mga patay
sa ilang nahimutangan didto ilalom sa tubig.
6 Dayag gayod sa Dios ang dapit sa mga patay.
Walay makatabon sa lugar sa kalaglagan.
7 Ginabuklad sa Dios ang kalangitan sa amihan
ibabaw sa hawan nga lugar,
ug gisab-it niya ang kalibotan sa kawanangan.
8 Ginaputos niya ang ulan sa bagang dag-om,
apan ang dag-om wala mabusbos bisan bug-at kini.
9 Ginatabonan niya sa dag-om
ang takdol nga bulan.*
10 Naghimo siyag utlanan sa langit ug sa yuta,
ingon man ang utlanan sa kahayag ug sa kangitngit.
11 Sa iyang pagbadlong,
mangatay-og ang mga pundasyon sa langit.
12 Pinaagi sa iyang gahom gikutaw niya ang dagat,
ug sa iyang kaalam gilaglag niya ang dragon nga si Rahab.

---

* **26:9** *takdol nga bulan*: o *trono.*

13 Sa iyang paghuyop mohayag ang langit,
ug sa iyang gahom gipatay niya ang nag-ikyas nga dragon.
14 Ginagmay lang kini sa iyang mga binuhatan.
Daw hunghong lang kini nga atong madungog kaniya.
Kinsa man karon ang makatugkad
sa pagkagamhanan sa Dios?"

27

1 Nagpadayon si Job sa pagsulti,
2 "Ipanumpa ko sa buhi nga Makagagahom nga Dios
nga naghikaw kanako sa hustisya ug nagpasakit kanako.
3 Samtang nagginhawa pa ako,
ug gitugotan pa ako sa Dios nga mabuhi,
4 dili gayod ako mosulti ug daotan
ug dili gayod ako mamakak.
5 Dili gayod ako mouyon nga husto kamo.
Hangtod sa akong kamatayon,
moinsister gayod ako nga inosente ako.
6 Barogan ko gayod nga matarong ako,
ug dili gayod ako moundang.
Samtang buhi ako, limpyo ang akong konsensya.

7 "Hinaut nga silotan sa Dios ang mga nakigbatok kanako
sa silot nga angay sa mga tawong daotan.
8 Kay unsa pay paglaom sa tawong dili diosnon
kon kuhaon na sa Dios ang iyang kinabuhi?
9 Mamati ba ang Dios sa iyang pagpangayo

ug tabang kon ang katalagman moabot kaniya?
10 Malipay kaha siya uban sa Makagagahom nga Dios?
Manawag kaha siya sa Dios sa tanang panahon?

11 “Tudloan ko kamo mahitungod
sa gahom sa Makagagahom nga Dios.
Dili ko itago kaninyo ang iyang mga pamaagi.
12 Apan kamong tanan nakakita niini.
Nganong gisultihan pa man ninyo ako
niining mga butang nga walay pulos?

13 “Mao kini ang gitakda sa Dios nga Makagagahom
nga dangatan sa daotan ug mabangis nga mga tawo:
14 Bisan daghan pa siyag mga anak,
ang uban kanila mamatay sa gira o sa kagutom.
15 Ang mahibilin kanila mamatay sa sakit,
ug walay magsubo sa ilang haya,
bisan ang ilang mga asawa.

16 “Bisag magtigom pa ug daghan
kaayong pilak ug bisti ang tawong daotan,
17 dili siya ang makapahimulos niini.
Ang matarong ug inosenteng mga tawo
ang mosul-ob sa iyang mga bisti,
ug bahinon nila
ang iyang pilak.
18 Ang gipatindog niya nga balay sama kahuyang
sa balay sa lawa-lawa

o sa payag-payag sa magbalantay sa uma.
19 Mohigda siya nga adunahan,
apan pagmata niya wala na ang tanan niyang bahandi.
20 Moabot kaniya ang kahadlok nga daw baha,
ug paliron siya sa makusog
nga hangin sa panahon sa kagabhion.
21 Paliron siya sa hangin nga gikan sa sidlakan,
ug mahanaw siya sa iyang gipuy-an.
22 Mohuyop kini kaniya nga walay kaluoy
samtang naningkamot siya sa pag-ikyas
gikan sa gahom niini.
23 Adunay mamakpak ug managhoy sa pagtamay kaniya
tungod kay nahanaw na siya sa iyang pinuy-anan.”

28

Misulti si Job bahin sa Kaalam ug Pagsabot

1 “Adunay mga minahan nga diin makita ang mga plata,
ug may mga dapit diin himuong lunsay ang bulawan.
2 Ang puthaw makuha gikan sa yuta,
ug ang bronsi tunawon gikan sa mga bato.
3 Naggamit ang mga tawo ug suga para hayag
ang ilang pagkutkot sa mga bato sa kinahiladman sa yuta.
4 Nagkutkot silag agianan sa minahan,
sa lugar nga walay namuyo o dili agian sa mga tawo.
Manaog sila didto ginamit ang pisi nga maglabyog-labyog.

5 Sa ibabaw sa yuta nagtubo ang mga tanom nga gigikanan sa pagkaon,
apan sa ilalom sa yuta daw sa gitunaw sa kalayo.
6 Ang mga bato sa yuta adunay mga sapiro*
ug ang mga abog niini adunay bulawan.
7 Ang mga agianan ngadto sa minahan wala makit-i
sa mga langgam nga nagpangdagit o mga banog,
8 ug wala maagii sa mabangis nga mga mananap o sa liyon.
9 Kaloton sa mga tawo ang pinakagahi nga mga bato,
bisan pa ang ilawom nga bahin sa mga bukid.
10 Maghimo silag agianan diha sa dagkong mga bato,
ug makaplagan nila ang nagkalain-lain
nga mga mahalong bato.
11 Kutkoton nila ang tinubdan sa mga suba,
ug habwaon nila ang natago nga mga bahandi
ug dad-on sa hayag.

12 "Apan asa man makaplagi ang kaalam ug panabot?
13 Wala mahibalo ang tawo kon asa kini makaplagi.†
Dili kini makaplagan dinhi sa kalibotan.
14 Dili usab kini makaplagan bisan sa kinahiladman sa dagat.

---

* **28:6** *sapiro*: usa ka matang sa mahalong bato. † **28:13** *kon asa kini makaplagi*: o *kon unsa kini kabililhon.*

15 Dili kini mapalit ug bulawan o pilak.
16 Dili matupngan ang bili niini sa purong bulawan sa Ofir
o sa mahalong mga bato nga onix ug sapiro.
17 Labaw pa kini sa bulawan o kristal.
Dili kini ikabaylo ug alahas nga bulawan.
18 Labaw pa kinig bili sa koral, sa haspe,‡ o sa rubi.
19 Dili kini matupngan sa topas nga gikan sa Etiopia§
ug dili kini mapalit ug purong bulawan.

20 "Nan, asa man makaplagi ang kaalam o ang panabot?
21 Walay buhing binuhat nga makakita niini
bisan pa ang mga langgam.
22 Bisan ang dapit sa kalaglagan,
nga mao ang dapit sa mga patay,
pulos hungihong lang ang nadungog bahin niini.
23 Ang Dios lang gayod ang nakahibalo
kon asa makita ang kaalam,
24 kay makita niya bisan pa ang kinalayoan nga bahin sa kalibotan,
ug makita niya ang tanang anaa sa ubos sa langit.
25 Sa dihang gihatagan niya ug gahom ang hangin,
ug gisukod niya kon unsa kakusog sa ulan,
26 ug sa dihang nagdesisyon siya kon asa moulan
ug kon asa mag-agi ang kilat ug dalogdog,
27 gipakita niya ang kaalam ug ang kabililhon niini.

‡ **28:18** *haspe*: usa ka matang sa mahalong bato. § **28:19** *Etiopia*: sa Hebreo, *Cush.*

Gitistingan niya kini ug giaprobahan.
28 Unya miingon siya sa mga tawo,
'Adunay kaalam kamo ug panabot kon magtahod kamo
sa Ginoo ug maglikay sa daotan.' "

29

Ang mga Panalangin nga Nadawat ni Job Kaniadto

1 Nagpadayon pagsulti si Job,
2 "Kon mobalik lang unta ang nanglabayng mga panahon
diin gibantayan pa ako sa Dios,
3 ug diin gihayagan pa niya ang akong dalan
sa akong paglakaw sa kangitngit.
4 Niadtong panahon nga maayo pa ang akong kahimtang,
ang Dios mao ang suod kong higala,
ug gipanalanginan niya ang akong panimalay.
5 Giubanan pa ako kaniadto sa Makagagahom nga Dios,
ug kauban ko pa ang akong mga anak.
6 Niadtong mga panahona, ang akong mga baka naghatag
ug daghan kaayong gatas, ug ang akong mga olibo naghatag
ug daghan kaayong lana.

7 "Inig-adto ko sa pultahan sa lungsod,
ug moapil sa panaghisgotay sa mga tigdumala niini,

8 magpadaplin ang batan-on nga mga lalaki kon makita nila ako
ug ang mga tigulang manindog sa pagtahod kanako.
9 Manghilom bisan ang mga pangulo
10 ug ang mga dungganon.
11 Si bisan kinsa nga makakita kanako
o makadungog sa akong pagsulti,
gadayeg kanako.
12 Kay ginatabangan ko ang mga kabos nga nanginahanglan
ug tabang ug ang mga ilo nga walay kadangpan.
13 Ginapanalanginan ako sa himalatyon nga tawo nga akong gitabangan,
ug nalipay gayod ang mga biyuda nga ako usab nga natabangan.
14 Gihimo ko kanunay ang matarong ug husto;
daw sama na kini sa bisti ug turban nga kanunay kong gisul-ob.
15 Akoy nahimong mata sa tawong buta
ug tiil sa tawong bakol.
16 Akoy nahimong amahan sa mga kabos,
ug bisan ang mga estranghero gitabangan ko sa ilang mga kaso.
17 Gikuhaan ko sa gahom ang mga tawong daotan
ug giluwas ang ilang mga biktima.

18 “Abi nakog, ‘Magkinabuhi akog dugay
ug mamatay nga nalibotan sa akong pamilya.
19 Kay nahisama ako kaniadto sa kahoy
kansang mga gamot nakaabot sa tubig
ug ang mga sanga kanunayng matun-ogan.

20 Gidayeg ako kanunay sa mga tawo
ug kanunay akong baskog.’

21 “Hilom ug namati pag-ayo ang mga tawo sa akong tambag.
22 Pagkahuman kog sulti, wala na silay ikadugang pa
kay kontento sila sa akong gisulti.
23 Naghandom sila sa akong mga pulong
sama sa ilang paghandom sa ulan.
Gusto gayod nila kining pamation.
24 Daw dili sila makatuo kon pahiyoman ko sila;*
ang akong malipayong panagway makapadasig kanila.
25 Gitudloan ko sila sa angay nilang buhaton
nga daw akoy ilang pangulo.
Gipangulohan ko sila nga daw usa ka hari
nga nagdumala sa iyang kasundalohan.
Ginahupay ko ang ilang kasubo.

30

1 “Apan karon gibiay-biay ako sa mga tawo
nga batan-on pa kay kanako,
kansang mga amahan dili masaligan.
Mas masaligan pa gani ang akong mga iro
nga nagbantay sa akong mga karnero.
2 Unsa may makuha ko niining mga tawhana
nga mga luya na ug walay kusog?
3 Nagniwang na sila sa sobrang kawad-on ug kagutom.

* **29:24** *Daw dili...sila*: o *Kon nawad-an silag paglaom, pahiyoman ko sila.*

Nagkitkit na lang sila sa mga lagutmon sa kamingawan
sa panahon sa kagabhion.
4 Pang-ibton nila ug pangkaonon ang mga tanom sa kamingawan,
bisan pa ang tab-ang nga gamot sa kahoy nga enebro.
5 Pang-abogon sila sa ilang mga katagilungsod
ug singgitan nga daw mga kawatan.
6 Busa napugos sila pagpuyo sa mga yuta,
sa mga kabatoan, ug sa mga bangag sa yuta.
7 Daw sa mga mananap sila nga mag-uwang sa kalasangan,
ug magtapok sila sa punoan sa mga tanom.
8 Wala silay pulos ug wala gani nakaila kanila,
ug giabog sila sa ilang yuta.

9 “Ug karon gibiay-biay ako sa ilang mga anak pinaagi sa awit.
Gihimo nila akong kataw-anan.
10 Gingilngigan sila kanako ug gilikayan nila ako.
Dili gani sila managana sa pagluwa sa akong nawong.
11 Karon nga gipasagdan ako ug gipaantos sa Dios,
nagpatuyang na lang sila sa ilang gustong buhaton kanako.
12 Gisulong ako niining daotan nga grupo.
Nagbutang sila ug lit-ag sa akong agianan,
ug nagtinguha gayod sila sa paglaglag kanako.
13 Babagan nila ang akong agianan sa paglaglag kanako.
Milampos sila bisan walay mitabang kanila.
14 Gisulong nila ako nga daw nag-agi sila

sa dako nga bangag sa guba nga paril.
15 Labihan ang akong kahadlok,
ug nawala ang akong dungog
ug bahandi sama sa panganod
nga gipalid sa makusog nga hangin.

16 “Ug karon hinay-hinay ako nga mamatay;
walay undang ang akong pag-antos.
17 Inigkagabii magngutngot ang akong mga bukog;
walay undang ang kasakit nga akong gibati.
18 Sa dakong kusog sa Dios, gikwelyohan niya ako
19 ug giitsa sa lapok. Nahisama na ako sa abo ug lapok.

20 “Nanawag ako kanimo, O Dios, apan wala ka motubag.
Nagbarog ako sa imong presensya,
apan ginatan-aw mo lang ako.
21 Nahimo ka nang bangis kanako.
Gigamit mo ang imong gahom sa pagpaantos kanako.
22 Daw sa gipapalid mo ako sa hangin
ug gipakuso-kuso sa bagyo.
23 Nasayod ako nga dad-on mo ako sa dapit sa mga patay,
sa dapit nga gitagana mo nga adtoan sa tanang mga tawo.

24 “Wala gayod ako mopasakit sa tawong nag-antos
ug nagpakiluoy tungod sa kalisod.
25 Naghilak gani ako sa mga tawong naglisod.
Naluoy kaayo ako sa mga kabos.

26 Apan sa dihang naglaom ako ug kaayohan,
daotan ang midangat kanako.
Nagpaabot akog kahayag,
apan kangitngit ang miabot.
27 Walay undang ang kasakit nga akong gibati.
Adlaw-adlaw akong nag-antos.
28 Nangitom ang akong panit dili tungod
sa kainit sa adlaw kondili tungod sa balatian.
Nagtindog ako atubangan sa katilingban
ug nangayog tabang.
29 Ang akong paghilak daw sa uwang sa ihalas nga iro*
o sa tingog sa ngiwngiw.
30 Nangitom ang akong panit ug nangaukab ang kugang.
Taas kaayo ang akong hilanat.
31 Masub-anon ang sonata sa akong harpa ug plawta.

31

1 “Misaad ako sa akong kaugalingon nga
dili gayod motan-aw nga adunay kaibog sa mga dalaga.
2 Kay unsay balos nga ihatag sa Makagagahom nga Dios
sa langit sa ginahimo sa tawo?
3 Dili ba kalaglagan ug katalagman
alang sa naghimog daotan?
4 Nasayod ang Dios sa tanan kong ginahimo.

5 “Kon gabakak ako ug nanglimbong,

* **30:29** *ihalas nga iro*: sa English, “jackals”.

6 pasagdi nga ang Dios ang mohukom kanako,
kay siya ang nakahibalo kon nakasala ako.
7 Kon wala ako magsubay sa husto nga dalan,
o gipaundayonan ko ang kaibog sa akong mga mata,
ug gihugawan ko ang akong kaugalingon,
8 hinaut pa nga mangadaot ang akong mga tanom
o kaonon kini sa uban.

9 “Kon natintal ako sa babaye o nakagusto
sa asawa sa akong silingan,
10 hinaut pa nga ilogon o dulogan
sa laing lalaki ang akong asawa.
11 Kay ang pagpanapaw makauulaw nga sala,
ug angay gayod nga silotan ang naghimo niini.
12 Sama kini sa kalayo nga molamoy
sa tanan kong kabtangan.

13 “Kon gibaliwala ko ang reklamo
sa akong mga sulugoon kanako,
14 unsay akong mahimo kon hukman ako sa Dios?
Unsay akong itubag kon sukit-sukiton niya ako?
15 Dili ba nga ang Dios nga naghimo kanako
mao usab ang naghimo sa akong mga sulugoon?

16 “Kon wala ako motabang sa mga kabos
ug sa mga biyuda nga naglisod,
17 ug gihikawan ko ug pagkaon ang mga ilo,
hinaut pa nga silotan ako sa Dios.
18 Apan sukad sa batan-on pa ako giatiman ko na ang mga ilo;

sa tibuok kong kinabuhi wala ako mag-
pasagad sa mga biyuda.
19 Kon aduna akoy makita nga tawo nga nag-antos
sa katugnaw tungod sa kakulang sa bisti,
20 gihatagan ko kinig bisti nga pangtugnaw
nga hinimo sa balhibo sa akong mga karnero.
Unya nagpasalamat kini kanako sa kinasing-
kasing.
21 Kon gidagmalan ko ang usa ka ilo,
tungod kay nahibalo ako nga
aduna akoy impluwensya sa hukmanan,
22 hinaut pa nga maputol ang akong bukton.
23 Dili ko mahimo kanang mga butanga,
kay nahadlok ako sa silot ug sa gahom* sa
Dios.

24 “Wala ako nagsalig sa akong bahandi o
naghuna-huna
nga makahatag kini kanakog siguridad.
25 Wala ako magpahambog sa akong daghang ba-
handi
ug sa tanang kabtangan nga naangkon ko.
26 Wala ako nagsimba sa adlaw nga nagsidlak,
o ang katahom sa paglihok sa bulan.
27 Ug wala matintal sa tago ang akong kasing-
kasing
sa pagsimba niini.
28 Kon gihimo ko kini nga mga sala angay akong
silotan,
kay nagluib ako sa Dios nga anaa sa langit.

29 “Wala ako magmaya sa dihang nalaglag

* **31:23** *gahom*: o *pagkahalangdon.*

ang akong mga kaaway
o sa dihang midangat kanila ang kalisod.
30 Wala ako magpakasala pinaagi sa pagtunglo kanila.
31 Wala gayoy nagutman sa akong panimalay.
32 Wala ko pasagdi ang mga dumuduong
nga makatulog bisan asa kay kanunayng abli
ang akong panimalay alang kanila.
33 Wala ko itago ang akong sala sama sa gihimo sa uban.
34 Wala ako maghilom-hilom o magtago-tago
tungod sa kahadlok sa isulti sa mga tawo.

35 “Kon aduna lang untay mamati kanako!
Mopirma ako sa pagpamatuod nga wala akoy sala.
Kon adunay reklamo ang Makagagahom nga Dios kanako,
hangyoon ko siya nga isulti o isulat niya kini.
36 Isab-it ko kini sa akong abaga o ibutang sa akong ulo
nga daw korona sa pagpakita nga andam ako sa pag-atubang niini.
37 Sultihan ko ang Dios sa tanan kong gibuhat.
Moatubang ako kaniya sama sa usa ka pangulo
nga walay angayng ikaulaw.

38 “Kon giabusaran ko ang akong yuta
o kon gikawat ko kini sa uban,[†]
39 o nasakit ko ang mga trabahante sa akong yuta

[†] **31:38** Sa literal, *Kon nagreklamo ang akong yuta batok kanako ug ang gidaro nga yuta basa sa luha.*

tungod kay gikuha ko ang mga abot nga wala
sila bahini,
40 hinaut pa nga manurok sa akong yuta ang mga
sampinit
ug mga sagbot imbis nga trigo ug barley.”
Dinhi nahuman ang gipanulti ni Job.

32

Si Elihu

1 Miundang na sa pagtubag kang Job ang tulo
niya ka higala, tungod kay miinsister gayod si Job
nga wala siyay sala.
2 Unya adunay usa ka tawo didto nga gingan-
lag Elihu. Anak siya ni Barakel nga taga-Buz nga
naggikan sa pamilya ni Ram. Nasuko siya pag-
ayo kang Job kay ang Dios maoy gibasol ni Job ug
dili ang iyang kaugalingon.
3 Nasuko usab siya sa tulo ka higala ni Job kay
wala nila mapamatud-i nga nakasala si Job ug mi-
gawas nga ang Dios maoy sad-an.
4 Gihulat ni Elihu nga makahuman ug sulti ang
uban ayha siya mosulti kang Job, tungod kay mas
magulang sila kay kaniya.
5 Apan sa dihang nakita niya nga wala nay ika-
sulti ang tulo, nasuko siya pag-ayo.
6 Busa miingon si Elihu nga anak ni Barakel nga
Busihanon,
“Bata pa ako ug kamo tigulang na,
busa nanagana ako nga mosulti.
Nahadlok ako nga mangahas
sa pagpadayag kaninyo sa akong huna-huna.
7 Giisip ko nga kamo ang angayng motudlo
kay mga tigulang na kamo

ug daghan kamog nahibaloan.
8 Apan ang tinuod, ang espiritu sa Makagagahom nga Dios
nga anaa sa tawo mao ang naghatag kaniya sa panabot.
9 Ang pagkatigulang dili garantiya
nga ang usa ka tawo maalamon
ug nahibalo kon unsay husto.

10 “Busa pamatia ninyo ako.
Mosulti usab ako sa akong nahibaloan.
11 Nagpaabot lang ako samtang naghuna-huna
pa kamo sa angay ninyong isulti.
Namati ako sa inyong mga rason.
12 Namati gayod ako pag-ayo kaninyo,
apan wala gayoy usa kaninyo
nga nakapamatuod nga nakasala si Job;
wala gayod kaninyoy mitubag
sa iyang pagpangatarungan.
13 Ayaw kamo pag-ingon,
‘Nahibaloan namo
kon unsa ang husto.
Pasagdi nga ang Dios ang motubag kaniya
ug dili ang tawo.’
14 Kon ako ang gilalis ni Job,
dili ko siya tubagon
ug sama sa inyong panubag.

15 “Karon nakahinuktok kamo
ug wala nay ikatubag.
16 Maghulat lang ba ako samtang nagpakahilom kamo
ug wala nay ikatubag?

17 Aduna usab akoy isulti sumala sa akong nahibaloan.
18 Kay daghan akog ikasulti,
ug dili ko na gayod kini kapugngan.
19 Kabutohon na ako sama sa bag-ong sudlanan
sa bino nga hinimo sa panit.
20 Kinahanglan gayod nga mosulti ako
aron mahuwasan ako.
21 Wala akoy labanan o pasidunggan.
22 Dili ako kahibalong moulog-ulog.
Ug kon buhaton ko kini, silotan ako diha-diha
sa Dios nga naghimo kanako.

33

1 “Karon, Job, pamatia pag-ayo ang tanan kong isulti kanimo.
2 Kasultion na kaayo ako;
anaa na sa tumoy sa akong dila ang akong isulti.
3 Mosulti ako gikan sa matinud-anon kong kasing-kasing.
Isulti ko ang akong nahibaloan sa kinasing-kasing.
4 Ang espiritu sa Makagagahom nga Dios maoy naghimo kanako
ug naghatag kanakog kinabuhi.
5 Tubaga ako, kon makahimo ka.
Pangandam sa imong mga katarungan ug barogi kini.
6 Sama ra ako kanimo atubangan sa Dios.
Giumol usab ako gikan sa yuta.
7 Busa ayaw kahadlok kanako o paghuna-huna
nga lisod-lisoron ka nako.

8 “Klaro kanako ang imong gipanulti. Miingon ka,
9 ‘Wala akoy sala; hinlo ako ug inosente.
10 Apan nangitag rason ang Dios aron iya akong paantuson.
Giisip niya akong iyang kaaway.
11 Gikadenahan niya ang akong mga tiil;
gibantayan niya ang tanan kong mga lihok.’

12 “Apan Job, sayop ka gayod sa imong gisulti.
Dili ba nga ang Dios labaw man sa tawo?
13 Nan, nganong ginaakusaran mo siya
nga wala niya ginatubag ang reklamo sa mga tawo?
14 Ang tinuod, nagsulti kanunay* ang Dios,
apan wala lang makamatikod niini ang tawo.
15-16 Nagsulti siya pinaagi sa damgo
samtang natulog ug nahinanok ang tawo sa gabii.
Mohunghong siya kanila sa mga pasidaan
nga makapahadlok kanila.
17 Ginahimo niya kini aron moundang ang tawo
sa pagpakasala ug pagpasigarbo,
18 ug aron maluwas siya gikan sa kamatayon.

19 “Usahay disiplinahon sa Dios ang tawo
pinaagi sa sakit diin mag-antos siya,
sama sa walay hupay nga panakit sa kabukogan,
20 nga makapawala sa gana sa pagkaon,
bisan pag lamian kaayo ang pagkaon.
21 Moniwang ang tawo,
hangtod manggawas na ang mga bukog.

* **33:14** *kanunay*: o *sa nagkalain-lain nga paagi.*

22 Himalatyon na siya ug moadtoay na
sa dapit sa mga patay.

23 “Apan kon adunay usa lang sa linibo ka mga anghel
nga mopataliwala kaniya ug sa Dios,
ug mopahinumdom kaniya kon unsa ang husto
ug angayan kaniya,†
24 kaloy-an siya sa Dios.‡ Moingon ang Dios,
‘Luwasa siya sa kamatayon.
Nakakita ako ug pantubos kaniya.’
25 Unya mobalik ang maayo niyang lawas.
Molig-on siya pag-usab sama niadtong batan-on pa siya.
26 Kon mag-ampo siya ngadto sa Dios,
motubag ang Dios kaniya.
Dawaton siya sa Dios nga malipayon,
ug ibalik siya sa Dios sa matarong nga pagkinabuhi.
27 Unya mosulti siya sa mga tawo,
‘Nakasala ako, ug naghimog dili maayo,
apan wala ko madawat ang silot nga angay unta kanako.
28 Giluwas niya ako sa kamatayon,
ug padayon akong magkinabuhi.’

29 “Oo, kanunay kining gihimo sa Dios
ngadto sa tawo.
30 Ginaluwas niya ang tawo sa kamatayon
aron mabuhi siya.

---

† **33:23** *mopahinumdom…kaniya*: o *mosugilon nga matarong siya.*
‡ **33:24** *sa Dios*: o *sa anghel.*

31 “Job, pamatia ako pag-ayo. Paghilom lang,
ug pasagdi ako nga mosulti.
32 Kon aduna ka pay isulti, sulti lang,
kay gusto kong mahibaloan kon
tinuod ba nga wala kay sala.
33 Apan kon wala kay isulti,
hilom lang ug pamati sa akong kaalam.”

34

1 Unya miingon si Elihu,
2 “Kamong miingon nga maalamon kamo ug daghag nahibaloan,
pamatia ninyo ako pag-ayo.
3 Kay maingon nga ang dila makahibalo
kon unsay lamian ug dili lamian nga pagkaon,
ang dalunggan makahibalo usab
kon unsay husto o dili husto nga mga pulong.
4 Busa susihon nato kon unsay husto;
tun-an nato kon unsay maayo.

5 “Kay miingon si Job,
‘Inosente ako
apan wala ako hatagi sa Dios ug hustisya.
6 Bisag matarong ako,
giisip ako nga bakakon.
Bisan wala akoy sala nga nahimo,
gihatagan niya akog sakit nga walay pagkaayo.’

7 “Walay tawo nga sama kang Job
nga dili madutlan ug pagtamay.
8 Ganahan siyang makig-uban sa daotan
ug makasasala nga mga tawo.

9 Kay nag-ingon siya, 'Walay makuha ang tawo
kon magtinguha siya sa pagpahimuot sa Dios.'

10 "Busa pamati kamo kanako,
kamong nag-ingon nga nakasabot kamo.
Ang Makagagahom nga Dios
dili mohimo ug daotan.
11 Balosan niya ang tawo sumala sa iyang binuhatan;
tagdon niya ang tawo sumala sa batasan niini.
12 Imposible nga maghimo ang Makagagahom nga Dios
ug daotan.
Dili niya mahimong tuison ang hustisya.
13 Adunay nagsugo ba kaniya sa pagdumala
sa tibuok kalibotan? Siyempre wala!
14 Kon pagbuot sa Dios nga kuhaon ang gininhawa
nga gihatag niya sa tawo,
15 mangamatay ang tanang mga tawo
ug mobalik ngadto sa yuta.

16 "Kon aduna kay panabot, Job,
pamatia kining akong isulti:
17 Makadumala ba ang Dios kon dili siya gusto ug hustisya?
Nan, nganong gipakadaotan mo man ang matarong
ug gamhanan nga Dios?
18 Dili ba nga ginabadlong man niya ang daotan
ug walay pulos nga mga hari ug mga pangulo?
19 Wala niya pabori ang mga pangulo, ug wala niya ipalabi

ang mga adunahan kaysa mga kabos,
kay silang tanan managsama nga iyang gibuhat.
20 Bisan ang mga tawong gamhanan mamatay lang
ug kalit sa kagabhion, nga walay nagtandog kanila.

21 “Gibantayan gayod sa Dios
ang tanang ginahimo sa tawo.
22 Wala gayoy dapit nga mangitngit
nga mahimong katagoan sa mga daotan.
23 Dili na kinahanglan nga tawgon pa sa Dios
ang tawo nga moadto sa iyang atubangan
aron usisahon ug hukman.
24 Dili na kinahanglan nga mag-imbestigar pa siya
aron matangtang niya ang mga tawong anaa
sa pangatungdanan ug pulihan ug lain.
25 Tungod kay nasayod siya sa ilang ginahimo,
kuhaan niya sila sa gahom
ug laglagon bisan sa panahon sa kagabhion.
26 Silotan niya sila atubangan sa kadaghanan
tungod sa ilang kadaotan.
27 Ginahimo niya kini tungod
kay miundang sila sa pagsunod kaniya,
ug wala sila magtagad sa iyang mga pamaagi.
28 Gidaog-daog nila ang mga kabos,
ug nadungog sa Dios ang ilang pagpakitabang.
29 Apan bisan magpakahilom ug magtago ang Dios,
walay makaingon nga dili husto ang iyang ginabuhat.

Apan ang tinuod, nagbantay ang Dios
sa mga tawo ug sa mga nasod
30 aron masanta niya ang pagdumala sa dili diosnon
nga mga tawo nga makahatag ug kadaot sa katawhan.

31 “Job, nganong dili ka man moduol sa Dios
ug moingon,
‘Nakasala ako,
apan dili na ako magpakasala pa’ o
32 ‘Ipadayag kanako ang akong sala.
Kon nakasala ako, dili ko na kini buhaton pag-usab.’
33 Makapaabot ka ba nga ihatag sa Dios
ang imong gihangyo kon dili ka maghinulsol?
Anaa kanimo ang desisyon, ug dili kanako.
Busa sultihi ako kon unsay imong desisyon.

34 “Ang mga tawong maalamon
ug adunay panabot nga namati kanako,
35 makaingon usab nga ang imong gisulti,
Job, walay kaalam ug walay pulos.
36 Angay ka gayod nga sulayan pag-ayo tungod
sa imong sinultihan nga sama sa daotang tawo.
37 Gidugangan mo pa ang imong sala pinaagi
sa pagrebelde sa Dios.
Gitamay ug giinsulto mo ang Dios sa among atubangan.”

35

1 Unya miingon pa gayod si Elihu,
2 “Abi nimog husto ka sa imong pag-ingon

nga wala kay sala atubangan sa Dios?
3 Apan nag-ingon ka usab, 'Unsa may akong makuha
kon dili ako magpakasala?'

4 "Tubagon ka nako
ug ang imong mga higala.
5 Hangad sa langit ug tan-awa
ang mga panganod ibabaw nimo.
6 Kon nakasala ka, dili kana makaapekto sa Dios,
bisan magsige ka pa ug pagpakasala.
7 Ug kon matarong ka,
unsay kaayohan nga ikahatag mo sa Dios?
8 Ang imong isigka-tawo lang ang maapektohan
sa imong maayo o daotan nga mga binuhatan.

9 "Nagpakitabang ang mga tawo tungod sa pagpangdaog-daog.
Naghangyo sila nga luwason gikan sa kamot
sa mga tawong gamhanan.
10 Apan wala sila mangita sa Dios nga maoy naghimo kanila
ug naghatag kanilag kusog sa panahon sa kalisod.*
11 Wala sila midangop sa Dios nga naghimo kanila
nga mas maalamon kaysa mga mananap ug mga langgam.
12 Ug kon manawag man sila, dili sila tubagon sa Dios
tungod kay garboso ug mga daotan sila.
13 Oo, dili pamation sa Makagagahom nga Dios

* **35:10** *kusog sa panahon sa kalisod:* sa literal, *awit sa kagabhion.*

ang ilang pagpangayo ug tabang
nga walay kapuslanan.
14 Labi pa gayod nga dili niya pamation ang imong pagpanawag,
Job, kon moingon ka nga wala mo makita
nga giatiman niya ang imong kaso nga gidala ngadto kaniya,
ug nagsige ka lang ug hulat kaniya.
15 Nag-ingon ka pa nga dili mosilot ang Dios
bisan ug nasuko na siya, ug wala siya magtagad
sa kadaotan nga ginahimo sa tawo.
16 Job, walay kapuslanan ang imong gipanulti.
Klaro nga wala ka masayod sa imong gipanulti."

36

1 Nagpadayon pa gayod si Elihu sa pagsulti,
2 "Pasensyahi ako sa makadiyot,
kay aduna pa akoy isulti sa pagdepensa sa Dios.
3 Daghan akog nahibaloan ug mapamatud-an ko kanimo
nga ang Dios nga nagbuhat kanako husto.
4 Ipaniguro ko kanimo nga dili bakak ang akong isulti,
kay ako nga imong gikaatubang labihan kamaalamon.

5 "Gamhanan gayod ang Dios,
apan wala siyay gitamay.
Nakahibalo siya sa tanang butang.
6 Dili niya tugotan nga mabuhi ang daotan,

ug gihatagan niya ug hustisya ang mga dinaog-daog.
7 Dili niya pasagdan ang mga matarong.
Pasidunggan niya sila uban
sa mga hari hangtod sa kahangtoran.
8 Apan kon ginapaantos sila
nga daw ginakadenahan,
9 ginapakita sa Dios kanila nga nakahimo sila
ug daotan nga maoy ilang gipasigarbo.
10 Papaminawon niya sila sa iyang pagbadlong,
ug mandoan niya sila nga mobiya
sa ilang daotang binuhatan.
11 Kon motuman sila ug moalagad kaniya,
magkinabuhi sila nga mauswagon
ug malipayon sa tibuok nilang kinabuhi.
12 Apan kon dili sila motuman, mamatay sila sa gira
tungod sa kakulang sa panabot.

13 "Ang mga dili diosnon magtago
ug kasuko sa ilang kasing-kasing,
ug bisan silotan sila sa Dios,
dili sila mangayo ug tabang kaniya.
14 Mangamatay sila sa kaulaw* nga batan-on pa.
15 Pinaagi sa mga pag-antos,
ginatudloan sa Dios ang mga tawo.
Nakatuon sila sa pagpaminaw sa iya
pinaagi sa mga kasakit.

16 "Job, ginalikay ka sa Dios gikan sa katalagman

---

* **36:14** *sa kaulaw*: sa literal, *uban sa mga lalaki nga nagbaligya sa ila lawas diha sa mga templo.*

ug gihatagan ug kagawasan ug kaabundansya,
ug mapuno pag-usab ug lamiang
mga pagkaon ang imong lamisa.
17 Apan karon nahiagom ka sa silot nga angay sa mga daotan.
Dili ka gayod makalikay sa hustisya.
18 Pagbantay nga dili ka madani sa bahandi
ug madala sa dagkong mga suborno.
19 Makatabang ba ang imong bahandi
o ang imong abilidad sa imong kalisod?
20 Ayaw handoma ang kagabhion,†
ang higayon nga mangalaglag ang mga nasod.
21 Pagbantay nga dili ka makahimo ug daotan.
Gipaantos ka aron makalikay ka sa paghimo niini.

22 “Huna-hunaa kon unsa kagamhanan ang Dios.
Walay magtutudlo nga sama kaniya.
23 Walay makatudlo kaniya kon unsay iyang angayng buhaton,
ug walay makasulti kaniya nga nakasala siya.
24 Ayaw kalimti ang pagdayeg sa iyang binuhatan
sama sa ginahimo sa uban sa ilang pag-awit.
25 Nakita sa tanang mga tawo ang iyang binuhatan,
apan sa layo lang.‡
26 Gamhanan kaayo ang Dios.
Dili gayod nato matugkad ang iyang pagkagamhanan,
ug dili nato maihap ang iyang edad.

† **36:20** *kagabhion*: tingali ang buot ipasabot, ang panahon sa pagsilot sa Dios. ‡ **36:25** *sa layo lang*: tingali ang buot ipasabot, dili kaayo nila matugkad o masabtan.

27 “Gitigom sa Dios diha sa panganod ang inalisngaw sa tubig
gikan sa yuta ug gihimo niya kini nga ulan.
28 Nagbunok ang ulan gikan sa panganod
alang sa mga tawo.
29 Walay nahibalo kon unsaon pagkatag sa panganod,
ug kon sa unsang paagi magdalogdog
ang langit diin nagpuyo ang Dios.
30 Tan-awa kon unsaon niya pagpakilat sa iyang palibot,
ug kon sa unsang paagi kini mokilab
hangtod sa tumoy sa dagat.
31 Pinaagi niini nga gahom sa Dios,
gidumalahan niya ang mga nasod ug gihatagan
ug abunda nga pagkaon ang mga tawo.
32 Kuptan niya ang kilat ug mandoan
kini sa pag-igo sa iyang gipuntirya.
33 Ang dalogdog magpadayag sa umaabot nga bagyo,
ug bisan ang mga baka nahibalo nga adunay bagyo nga umaabot.

37

1 “Magkubakuba ang akong dughan
tungod niana nga bagyo.
2 Pamatia ninyo ang tingog sa Dios
nga nagdahunog.
3 Gipakilat niya ang kalangitan ug mikilab
kini hangtod sa kinatumyan sa kalibotan.
4 Unya madungog ang dahunog

sa iyang makusog nga tingog.
Ug dili niya kini pugngan.
5 Katingalahan kaayong nagdahunog ang tingog sa Dios.
Naghimo siya ug katingalahang mga butang
nga dili nato matugkad.
6 Gimandoan niya ang snow nga mahulog
sa yuta ug gipabunok ang ulan,
7 aron makapahulay ang mga tawo sa ilang trabaho
ug makapamalandong sa gihimo sa Dios.
8 Ang mga mananap manago sa ilang tago-anan
ug magpabilin sila didto panahon sa bagyo.
9 Ang makusog ug bugnaw nga hangin
naggikan sa ilang tago-anan.
10 Sa pagginhawa sa Dios maporma ang ice,
ug ang halapad nga katubigan mag-ice.
11 Pun-on niya ug tubig ang kapanganoran,
ug gipakilat kini.
12 Maglibot-libot ang mga panganod
sa tibuok kalibotan sunod sa mando sa Dios.
13 Nagpadala ang Dios sa makusog nga ulan
aron sa paghatag ug tubig sa yuta,
o sa pagdisiplina sa tawo,
o sa pagpakita sa iyang gugma.

14 “Pamatia kini, Job, ug pamalandongi ang katingalahan
nga mga butang nga gihimo sa Dios.
15 Nahibalo ka ba kon giunsa pagpahimutang sa Dios
ang mga panganod ug kon giunsa niya
pagpakilab ang kilat?

16 Nahibalo ka ba kon giunsa paglutaw sa mga panganod?
Buhat kini sa katingalahan nga Dios
nga labihan kamaalamon.
17 Ikaw gani panington tungod sa init nga hangin
gikan sa habagatan,
18 makatabang ka ba sa Dios sa pagbukhad
sa mga panganod
ug sa pagpagahi niini sama sa espeho nga bronsi?

19 “Kon maalamon ka, tudloi kami
kon unsay angay namong isulti sa Dios.
Dili kami kahibalo kon unsaon namo pagpangatarungan
kay blangko ang among huna-huna.
20 Dili ako moingon sa Dios nga makiglalis ako kaniya,
kay tingalig laglagon niya ako.
21 Walay tawo nga makatutok sa adlaw human mahawani
sa hangin ang mga panganod ang kalangitan,
kay sulaw kini kaayo.
22 Gikan sa amihan mogawas ang Dios nga nagsidlak
sama sa bulawan ug ang iyang kasulaw katingalahan.
23 Dili nato matugkad ang Makagagahom nga Dios
nga labing gamhanan.
Matarong gayod siya ug dili mangdaog-daog,
24 busa gitahod siya sa mga tawo.
Dili niya tagdon ang mga tawo nga gaisip
sa ilang kaugalingon nga mga maalamon.”

38

Misulti ang GINOO

1 Gikan sa buhawi mitubag ang GINOO kang Job,
2 “Kinsa ka nga nagduha-duha sa akong kaalam?
Ang imong gipanulti nagpakita lang nga wala kay nahibaloan.
3 Karon, andama ang imong kaugalingon,
ug tubaga ang akong mga pangutana.

4 “Diin ka man sa dihang gihimo ko ang pundasyon sa kalibotan?
Sultihi ako kon nahibalo ka.
5 Nahibalo ka ba kon kinsay nagbuot
sa gidak-on niining pundasyon
o ang nagsukod niini? Dili ba nasayod ka man!
6 Unsa bay nagsuporta sa pundasyon sa kalibotan?
Ug kinsay nagbutang niini nga pundasyon
7 samtang naghiusang nag-awit
ang mga bitoon sa kabuntagon
ug naghugyaw sa kalipay ang tanan nga anghel?*

8 “Kinsa bay nagbutang sa utlanan sa dagat
sa dihang mibugwak kini gikan sa kahiladman?
9 Akoy nagtabon sa dagat sa mga panganod
ug nagputos niini sa kangitngit.
10 Gibutangan ko ug utlanan ang dagat;
sama ra nga gisirad-an ko kini ug gitrangkahan.

---

* **38:7** *tanan nga anghel*: sa literal, *tanan nga anak sa Dios.*

11 Giingnan ko ang dagat,
‘Kutob ka lang dinhi ug ayaw na paglapas;
kutob lang dinhi ang imong dagkong mga balod.’

12 “Job, sukad masukad sa imong kinabuhi,
nakamando ka na ba sa adlaw sa pagsubang,
13 aron nga ang kahayag niini mosidlak sa tibuok kalibotan
ug mopaundang sa kadaotan nga ginahimo sa kagabhion?
14 Tungod sa kahayag niini, madayag ang mga porma
diha sa kalibotan sama sa marka sa silyo
diha sa yutang kolon o sa mga disenyo diha sa bisti.
15 Ang kahayag makasamok sa mga kalihokan
sa mga daotan,
kay dili na sila makahimog daotan sa uban.

16 “Nakaadto ka na ba sa mga tuboran
sa kinahiladman sa dagat
o sa pinakalawom nga bahin sa dagat?
17 Gipakita na ba kanimo ang mga pultahan paingon
sa mangitngit nga dapit sa mga patay?
18 Nahibalo ka ba kon unsa kadako ang kalibotan?
Sultihi ako kon nahibalo ka niining tanan!

19 “Nahibalo ka ba kon diin gikan ang kahayag o ang kangitngit?
20 Ug madala mo ba sila pagbalik sa ilang gigikanan?

Nasayod ka ba sa agianan paingon sa ilang
dapit?
21 Sigurado nga nasayod ka
kay natawo ka na man niadtong panahona,
ug dugay ka na sa kalibotan!

22 “Nakaadto ka na ba sa dapit nga tipiganan
sa snow o ulan nga ice
23 nga gitagana ko alang sa panahon sa kagubot
ug sa panahon sa gira?
24 Nahibalo ka ba sa agianan paingon sa dapit
nga gigikanan sa kilat†
o sa dapit nga gigikanan sa hangin nga gikan
sa sidlakan?
25 Kinsay naghimo sa agianan sa ulan ug sa bagyo?
26 Kinsay nagpadala ug ulan sa disyerto,
sa dapit nga walay nagpuyo nga tawo?
27 Kinsay nagpadala ug ulan sa kamingawan
aron manubo ang mga sagbot?
28 Kinsay gigikanan‡ sa ulan, sa yamog,
29 ug sa ice nga gikan sa langit?
30 Mogahi ang tubig nga daw bato,
apil na ang ibabaw nga bahin sa dagat?

31 “Mahiktan mo ba o mahubaran ang
grupo sa mga bitoon nga gitawag ug
Pleyades ug Orion?
32 Mapagawas mo ba ang mga bitoon
sa gitakda kanila nga panahon?
Magiyahan mo ba usab
ang grupo sa mga bitoon nga gitawag ug

---

† **38:24** *kilat*: o *kahayag.* ‡ **38:28** *gigikanan*: sa literal, *amahan.*

Dako ug Gamay nga mga Oso?
33 Nahibalo ka ba sa mga balaod nga naggahom
sa kalangitan o sa kalibotan?

34 “Makamando ka ba sa panganod nga paulanan
ka?
35 Makasugo ka ba sa kilat sa pagkilab?
Mapatuman ba nimo kini?
36 Kinsa ang naghatag ug kaalam ug panabot sa
tawo?
37 Kinsa bay maalamon nga makaihap sa mga
panganod?
Kinsay makahimo sa pagyabo
sa mga pundohanan ug tubig sa langit
38 nga makahimong lapok sa abog?

39 “Ikaw bay nangita sa pagkaon sa mga liyon
ug nagtagbaw kanila
40 samtang naghapa sila sa ilang tago-anan
o diha sa mga kabagnotan?
41 Kinsay gahatag ug pagkaon sa mga uwak kon
gutomon sila
ug kon ang ilang mga piso mangayo ug
pagkaon sa Dios?

39

1 “Nakahibalo ka ba kon kanus-a manganak ang
ihalas nga mga kanding?
Nakabantay ka ba sa pag-anak sa mga lag-
saw?
2 Giihap mo ba ang mga bulan sa ilang pagmabdos
hangtod manganak sila?

Ug nahibaloan mo ba kon kanus-a sila manganak?
3 Moluhod sila ug ihimugso nila ang ilang anak.
4 Pagdako sa ilang anak sa kamingawan,
manglakaw kini ug dili na mobalik.

5 “Kinsay naghatag ug kagawasan sa ihalas nga asno?
6 Gihatag ko kaniya ang kamingawan aron iyang puy-an;
gipapuyo ko siya sa yuta nga gipasagdan na.
7 Magpalayo siya sa kasaba sa siyudad
ug dili siya gusto nga mansohon.
8 Maglibot-libot siya sa kabukiran sa pagpangita
ug iyang masabsab.

9 “Mapatrabaho mo ba ang ihalas nga baka?
Magpabilin ba siya sa imong toril kon gabii?
10 Mahiktan mo ba siya ug mapadaro sa imong uma?
11 Makasalig ka ba sa iyang kusog sa pagtrabaho
sa imong mabug-at nga trabahoon?
12 Makasalig ka ba nga tigomon niya
ug hakoton ang imong abot ngadto sa giokanan?

13 “Kanindot tan-awon sa pako sa ostrich kon mokapay-kapay kini,
apan dili kini makatupong sa kaanindot sa pako sa talabon.
14 Biyaan sa ostrich ang iyang mga itlog sa yuta
aron mainit-initan kini.
15 Wala siyay kabalaka nga matumban kini
o buakon sa ihalas nga mananap.

16 Bangis kini sa iyang mga piso, nga daw dili kini
iya.
Baliwala lang kaniya nga mawad-an ug pulos
ang iyang hinagoan.
17 Kay wala ko siya hatagig kaalam ug panabot.
18 Apan kon siya nay modagan, kataw-an lang
niya
ang kabayo ug ang nagsakay niini.

19 “Ikaw ba, Job, ang naghatag
ug kusog sa kabayo?
Ikaw bay naghatag sa iyang lambungay?*
20 Ikaw ba ang nagpalukso kaniya sama sa dulon
ug nagpakurat sa mga tawo sa iyang pagpan-
gusmo?
21 Magpangahig siya sa yuta ug daw gapasigarbo
sa iyang kusog.
Unya modasdas siya sa gira.
22 Wala siyay gikahadlokan,
ug dili siya moatras sa espada.†
23 Motagingting ang mga udyong diha
sa iyang kilid
ug magpangidlap ang mga bangkaw
sa nagsakay kaniya.

24 “Manglupad ang abog sa kakusog sa iyang
pagdagan.
Dili na siya mapugngan inigtingog sa budy-
ong.
25 Magbahihi siya sa pagkadungog niya sa tingog
sa budyong.

---

* **39:19** *lambungay*: o *buhok sa iyang liog.* † **39:22** *espada*: o *gira.*

Mapanimahoan niya ang gira bisan halayo ra kini,
ug madungog niya ang panagsinggit sa gira
ug ang daw nagdahunog
nga mga mando sa mga komander.

26 “Ikaw bay nagtudlo sa banog sa paglupad
ug sa pag-adto sa habagatan?
27 Ikaw bay nagmando sa agila sa paglupad
ug sa paghimo sa iyang salag didto sa habog nga dapit?
28 Nagpuyo ang agila sa pangpang;
ang hait nga mga bato mao ang iyang salip-danan.
29 Molantaw siya gikan didto sa pagpangita ug tukbonon,
ug makita niya kini bisan sa layo.
30 Kon asa ang patay atua siya,
ug suyopon sa iyang mga piso ang dugo niini.”

40

1 Miingon pa gayod ang GINOO kang Job,
2 “Makiglalis ka ba sa Makagagahom nga Dios?
Buot mo bang ipasabot nga sayop ako. Karon, tubaga ako.”
3 Busa mitubag si Job sa GINOO,
4 “Dili ako takos nga motubag kanimo.
Unsay may akong itubag? Maghilom na lang ako.*
5 Daghan na akog nasulti.
Dili na ako magpadayon pa pagsulti.”

* **40:4** *Maghilom na lang ako*: sa literal, *Tabonan ko na lang ang akong baba.*

6 Unya miingon pag-usab ang GINOO kang Job
gikan sa buhawi,
7 "Andama ang imong kaugalingon,
ug tubaga ang akong mga pangutana.

8 "Gusto mo bang pamatud-an nga dili ako matarong
aron mogawas nga ikaw ang matarong?
9 Gamhanan ka ba sama sa Dios?
Makapadahunog ka ba sa imong tingog sama kaniya?
10 Kon makahimo ka niana, ipakita ang imong pagkagamhanan,
pagkahalangdon, ug pagkadungganon.
11-12 Ipagawas ang imong kapungot sa mga garboso
pinaagi sa pagpaubos mo kanila.
Ug dugmoka ang mga daotan sa ilang gitindogan.
13 Taboni silang tanan ug yuta, sa dapit sa mga patay.
14 Kon mahimo mo kana, ako mismo ang modayeg kanimo,
ug dawaton ko nga aduna kay katakos
sa pagluwas sa imong kaugalingon.

15 "Tan-awa ang mananap nga Behemot.†
Managsama kamo nga akong binuhat.
Mokaon ra kini ug sagbot sama sa baka,
16 apan kusgan kaayo. Ang lawas niini labihan kalig-on.
17 Ang iyang ikog sama kagahi sa kahoyng sedro,

† **40:15** *Behemot*: posible nga hippopotamus o elepante.

ug dagko kinig mga paa.
18 Ang iyang mga bukog sama kagahi sa tubo nga bronsi o kabilya.
19 Kahibulongan siya sa tanang binuhat sa Dios,
apan ako nga nagbuhat kaniya makapildi kaniya.
20 Manabsab kini sa mga bukid diin nagdula
ang mga ihalas nga mananap.
21 Maghapa kini ilalom sa tanom nga lutos,
nga magpahipi sa mga bugang.
22 Ang mga tanom nga lutos ug uban pang mga tanom
sa daplin sa sapa maoy iyang silonganan.
23 Dili siya mahadlok sa sulog sa suba.
Daw wala lang kaniya ang tubig sa Suba sa
Jordan nga halos molapaw na kaniya.
24 Kinsay makadakop kaniya pinaagi sa pagbuta kaniya?
Kinsay makatuhog sa iyang ilong pinaagi sa lit-ag?

41

1 “Job, mapingwit mo ba ang Leviatan?
Mahiktan mo ba ang iyang baba* ug pisi?
2 Matuhog mo ba ug pisi ang iyang ilong?
Makaw-itan mo ba ang iyang apapangig?
3 Magsige ba siyag pakiluoy kanimo nga imong siyang buhian?
Mosulti ba siya ug malumong mga pulong kanimo?

* **41:1** *baba*: sa literal, *dila.*

4 Makigsabot ba siya kanimo aron mahimo mo na siyang
ulipon sa tibuok niyang kinabuhi?
5 Mahimo mo ba siyang alimahan sama sa langgam
o ihatag sa mga batang babaye aron ilang dulaan?
6 Paliton ba siya sa mga negosyante
ug tadtaron aron ibaligya?
7 Makadulot ba ang bangkaw sa iyang panit
o sa iyang ulo?
8 Kon imo kining madakop, dili mo na gayod makalimtan
ang kalisod sa pagpakigbisog kaniya,
ug dili mo na kini usbon pa.
9 Walay pulos ang pagtinguha sa pagdakop kaniya.
Pagkakita mo pa lang kaniya mawad-an ka na ug kaisog.
10 Kon walay mangahas sa pagtugaw kaniya,
kinsa may makahimo sa pagpakigkontra kanako?
11 Kinsay makaingon nga aduna akoy utang kaniya?
Akoy tag-iya sa tanang butang dinhi sa kalibotan.

12 "Sultihan ko pa gayod ikaw bahin sa lawas sa Leviatan
ug kon unsa siya kagamhanan ug kakusgan.
13 Kinsay makalaksi sa iyang panit
o makadulot niini?
14 Kinsay makaabli sa iyang baba
nga may makalilisang nga mga ngipon?

15 Ang iyang likod daw adunay daghan
kaayong mga taming nga nagpilit.
16-17 Nagsikit kini pag-ayo nga bisan
ang hangin daw dili makasulod,
ug walay makalaksi niini.
18 Inigpangusmo niya mokilab ang kahayag gikan
sa iyang ilong,
ug ang iyang mga mata sama kapula sa pag-
banagbanag sa adlaw.
19 Mobuga siya ug kalayo,
20 ug manggawas gikan sa iyang ilong ang aso
nga daw gikan sa nagbukal nga kolon sa
nagdilaab nga sugnod.
21 Ang iyang gininhawa makapasiga sa uling,
kay gagawas ang kalayo sa iyang baba.
22 Kusgan ang iyang liog,
ug ang makakita kaniya mahadlok gayod.
23 Bisan ang iyang unod labihan kagahi.
24 Ang iyang kasing-kasing sama kagahi sa galin-
gan nga bato.
25 Kon mobangon siya mangataranta sa kahadlok
ang gamhanan nga mga tawo.†
26 Walay espada, bangkaw, o pana nga makadulot
kaniya.
27 Alang kaniya ang puthaw daw dagami lang
kahumok,
ug ang bronsi daw gabok nga kahoy.
28 Ang mga pana dili makaabog kaniya.
Ang mga bato gikan sa lambayog
daw tahop lang alang kaniya.
29 Ang bunal daw dagami lang alang kaniya,

† **41:25** *gamhanan nga mga tawo*: o *mga dios.*

ug kataw-an lang niya ang gahadyong nga bangkaw.
30 Ang iyang tiyan nalukop sa himbis nga daw hait nga mga bildo.
Busa kon mokamang siya sa lapok,
daw gikarasan ang iyang giagian.
31 Makutaw ang tubig kon anaa siya sa dagat.
Daw tubig kini nga nagbukal diha sa kolon
o nagbukal nga lana diha sa kaldero.
32 Ang tubig nga iyang maagian mobula ug puti,
nga abi mo ug mga puting buhok.
33 Walay sama kaniya dinhi sa kalibotan.
Usa siya ka mananap nga walay kahadlok.
34 Ubos ang iyang pagtan-aw sa tanang garboso nga mga mananap.
Siya ang hari sa tanang ihalas nga mga mananap."

42

1 Unya mitubag si Job sa GINOO,
2 "Nahibalo ako nga mahimo mo ang tanan,
ug walay makapugong kanimo.
3 Gipangutana mo ako kon nganong nagduha-duha
ako sa imong kaalam nga wala man akoy nahibaloan.
Tinuod nga nagsulti ako sa mga butang nga wala ko masabti,
mga butang nga dili ko matugkad.

4 "Nakigsulti ka kanako ug miingon ka
nga mamati ako kanimo
ug tubagon ko ang imong mga pangutana.

5 Kaniadto nadungog ko lang sa uban ang bahin
kanimo,
apan karon nakita ko na gayod ikaw.
6 Busa naulaw ako sa tanan kong gisulti bahin
kanimo,
ug gihinulsolan ko kini pinaagi sa paglingkod
sa yuta ug sa abog."

Ang Kataposan

7 Human kini masulti sa GINOO kang Job, miin-
gon siya kang Elifaz nga taga-Teman, "Nasuko ako
kanimo ug sa imong duha ka higala, kay dili husto
ang inyong gisulti bahin kanako; dili sama sa gi-
himo ni Job nga akong alagad.
8 Busa karon pagkuha kamo ug pito ka torong
baka ug pito ka laking karnero. Lakaw kamo kang
Job, ug ihalad ninyo kini isip halad nga sinunog
alang sa inyong kaugalingon. Mag-ampo si Job
alang kaninyo ug tubagon ko kini ug dili ko kamo
silotan nga angay sa inyong kabuang. Wala kamo
mosulti ug husto bahin kanako; dili sama sa gi-
himo ni Job nga akong alagad."
9 Busa gihimo ni Elifaz nga taga-Teman, ni Bildad
nga taga-Shua, ug ni Zofar nga taga-Naamat ang
gisugo sa GINOO kanila. Ug gitubag sa GINOO ang
pag-ampo ni Job.
10 Human makaampo si Job alang sa iyang mga
higala, gipauswag siya pag-usab sa GINOO ug gi-
hatagan ug doble sa naangkon niya kaniadto.
11 Unya ang tanan niyang igsoon ug ang tanan
niyang higala kanhi nangadto sa iyang balay ug
nangaon uban kaniya. Gipadayag nila kang Job
ang ilang pagsubo tungod sa tanang kalisod nga

gihatag sa GINOO kaniya. Ug ang matag-usa kanila mihatag ug kuwarta ug singsing nga bulawan.
12 Busa gipanalanginan sa GINOO ang misunod nga mga bahin sa kinabuhi ni Job labaw pa kaysa kaniadto. Gihatagan niya si Job ug 14,000 ka karnero, 6,000 ka kamelyo, 1,000 ka parisan nga baka, ug 1,000 ka bayeng asno.
13 Gihatagan usab niya kini ug pito ka mga anak nga lalaki ug tulo ka mga anak nga babaye.
14 Ang kamagulangan niya nga anak nga babaye mao si Jemina, sunod si Kezia ug unya si Keren Hapuc.
15 Walay babaye nga sama kanila katahom sa tibuok nila nga dapit.* Ug gihatagan sila ni Job ug panulondon sama sa ilang igsoon nga mga lalaki.
16 Human niadto, nabuhi pa si Job ug 140 ka tuig, ug nakita pa niya ang iyang mga kaliwat hangtod sa ikaupat nga henerasyon.
17 Tigulang na kaayo siya sa dihang namatay siya.

---

* **42:15** *sa tibuok nila nga dapit*: o *sa tibuok kalibotan.*

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios

Cebuano: Biblica® Open Ang Pulong sa Dios (Bible)

copyright © 2009,2010,2014,2024 Biblica, Inc.

Language: Cebuano

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™
Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.
Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™
Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.
Trademark Statement
"Biblica" narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.
Gigamit pinaagi sa pagtugot.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc.
Used with permission.

Creative Commons license

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

You have permission to copy and distribute this Work, as long as you do not change it and you keep the title as it is. Changing or translating this Work will create a derivative work. When you publish this derivative work, you must list what changes you have made where people can see them, such as on a website. You must also show where the original Work is from: "The original Work by its copyright holders is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™
Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.
Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™
Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.
"Biblica" narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.
Gigamit pinaagi sa pagtugot.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc.
Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/#feedback.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Dec 2025 from source files dated 30 Apr 2025
c7818bb0-0bb5-5253-855e-ba448a11f5a5